

'Ασ' Όλα

Το Σύμβολόν μας : ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

Τμήμα εγγραφής εξαμήνου
Διά την Τουρκίαν . . . . . Γρ. 10
,, τὸ ἔξωτερικόν . . . . . Φρ. 3

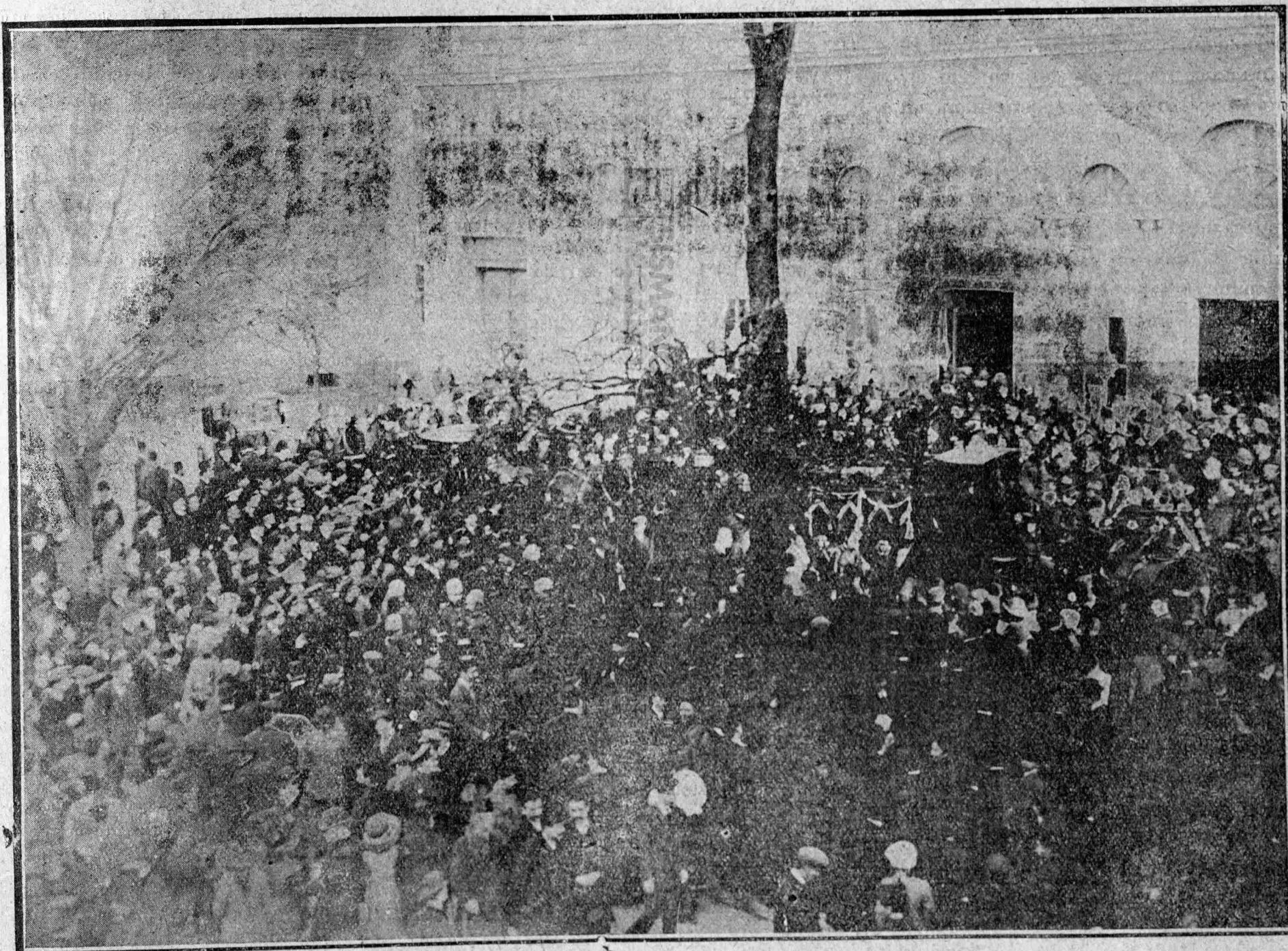
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΣ

→ ΓΡΑΦΕΙΑ ←
Γαλατᾶ, Περμπτοπάζαρον, Σαατσῆ Χάν, 16

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΑΡ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

Τὸ φύλλον ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους παρ. 20.
Αἱ ἀποδείξεις δεόν νά φέρωσι τὰς ὑπο-
γραφὰς τοῦ διευθυντοῦ καὶ διαχειριστοῦ.

Ἡ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΕΚΦΟΡΑ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ Θ. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ

Ἄπεριττος, ἀλλ' ἐπιδητικὴ ἐγένετο τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἡ κηδεῖα τοῦ ἀειμνήστου Θ. Μαυρογορδάτου. Ὁ ἀποθανὼν, μεγάλη ἐθνικὴ φυσιογνωμία, διεκρίνετο διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς καὶ τὰ φιλόφρονα αἰσθήματα, τῶν ὁποίων ἀψευδῆ τεκμήρια πρόκεινται τὰ διὰ πλουσίων δωρεῶν τοῦ ἰδρυθέντα ἰδιαιτέρα τμή-

ματα τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων, εἰς ἃ εὐρίσκουσι τόσοι ἀσθενεῖς περίθαψιν καὶ νοσηλείαν.

Ἡ παρ' αὐτοῦ εὐεργετηθεῖσα κοινωμία μας, σπένδουσα δάκρυ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, θὰ φυλάξῃ ἀγήρω τὴν μνήμην του.

Τρεῖς λέξεις μόνον:

ΚΟΜΨΟΤΗΣ: ΤΙΡΙΓΓ - ΓΑΛΑΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΣ

Αἱ φοιδραὶ ἑορταὶ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ προσεγγίζουσιν. Αἱ ὡραῖαι ἡμέραι τῆς γενικῆς χαρᾶς φθάνουσιν, ἵνα μίαν ἔτι φορὰν χαιρετίσωσιν ἡμᾶς καὶ σκορπίσωσιν εἰς τὸν ἑορτάζοντα χριστιανικὸν κόσμον τ' ἀμύθητα δῶρά των. Πρὸ τῶν ἑορτῶν τούτων ἕκαστος, εἴτε οἰκογενειάρχης εἴτε μή, ἀναλαμβάνει τὰς προετοιμασίας του, εὐπρεπίζει ἑαυτὸν καὶ τὸν οἶκόν του, ἀγοράζει ὅσα νομίζει κατάλληλα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ μὲ ἓνα ζωηρὸν πόθον, μὲ μίαν εὐχάριστον ἀγωνίαν προσπαθεῖ νὰ ἑορτάσῃ πλουσιώτερον, νὰ χαρῆ περισσότερον, νὰ κοσμηθῇ ὡραιότερον. Ἄλλ' ἐν τῇ σπουδῇ του ὅπως στολίσῃ τὸ σῶμά του καὶ τὸν οἶκον, πολλάκις λησιμονεῖ νὰ προετοιμάσῃ καὶ τὴν ψυχὴν του, ὅπως ὅσον τὸ δυνατόν καταλλήλως καὶ ἰσαξίως πρὸς τὴν μεγάλην ἑορτὴν παρουσιασθῇ. Λησιμονεῖ πλειστάκις, τυρβάζων περὶ σωματικούς μόνον καλλωπισμούς καὶ περὶ αὐτοὺς ἐνδιατρίβων, λησιμονεῖ, λέγω, ὅτι παρὰ τὸ σῶμα ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του ὑπάρχει καὶ τι πολυτιμώτερον ἀκόμη, τὸ ὁποῖον καλεῖται ψυχὴ καὶ καρδιά καὶ ὅτι ταῦτα ὁμοίως πρέπει νὰ συμμετάσχῃσι τοῦ γενικοῦ ἀνακαινισμού ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς.

Τὸ ψυχικὸν τοῦτο λουτρόν ἐπιβάλλεται εἰς πάντας, εἶναι κάτι τι, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου πρὸ πάντων πρέπει ν' ἀρχίζωμεν, τὸ ὁποῖον ὁμοῦς πολλάκις ἀφίνομεν τελευταῖον ἢ καὶ οὐχὶ σπανίως αἰωνίως ἀναβάλλομεν.

Διὰ ταύτην τὴν ἀμέλειαν ἡμῶν εἶναι βεβαίως περιττὸν νὰ εἴπω πόσον εἴμεθα ἔνοχοι καὶ ἀδικαιολόγητοι, ἀφοῦ τὰ μέσα πρόκεινται πολὺ εὐκόλα καὶ πολὺ προσιτά.

Ἡ ἔξομολόγησις καὶ ἡ εὐσπλαγχνία.

Ὅπως φροντίζομεν καὶ ἀποβάλλομεν τὰ παλαιὰ καὶ ἐρρυπωμένα ἐνδύματά μας, τοιοῦτοτρόπως ἄς μὴ παραλείψωμεν ν' ἀποβάλωμεν καὶ ὅλον τὸν ψυχικὸν ῥυτίπον, τὸν ὁποῖον ὁ ἀγὼν τοῦ βίου καὶ ὁ ἐγωϊσμὸς μᾶς ἐπεσώρευσεν εἰς τὴν καρδίαν μας. Ἡ ἔξομολόγησις εἶναι τὸ κατάλληλότερον πρὸς τὸν καθαρισμὸν τοῦτον μέσον.

Ἀφοῦ δ' αἰσθανθῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐλαφροὺς καὶ καθαρούς κατὰ τὴν καρδίαν, ἄς μὴ παραλείψωμεν καὶ νὰ χρισθῶμεν διὰ τοῦ ἀτιμῆτου ἐλαίου τῆς εὐσπλαγχνίας: μία φιλόφρονος πράξις, ὅσον δήποτε μικρὰ καὶ ἂν εἶναι, θὰ μᾶς ἱκανοποιήσῃ πολὺ περισσότερον ὅλων τῶν ἄλλων προετοιμασιῶν μας, διότι θὰ μᾶς χαρίσῃ τὴν ἀψευδέστεραν καὶ ἀγνωτέραν χαρὰν.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ

Ἡ Ὄθωμανικὴ Βουλὴ ἐξακολουθεῖ τὰς ἐργασίας της, καίτοι δὲ ἀκόμη δὲν ἐθίγησαν τὰ μεγάλα ζητήματα, ὡς π.χ. ὁ προϋπολογισμὸς, ἐν τούτοις τὰ ἐπεισόδια διαδέχονται ἀλλήλα, κατὰ περίεργον δὲ σύμπτωσιν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν Ταλαὰτ βέη. Τὴν παρελθ. δευτέραν, συζητουμένης τῆς ὑπὸ τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ἀπορρίψεως τῆς ἐκ 450 χιλιάδων γροσίων πιστώσεως, ὁ Ἄρβ Ἰσμὲτ, μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, ὑπερμύθη τῆς ἀπορρίψεως, πράγμα, τὸ ὁποῖον ἐξηρέθισε τὸν ὑπουργόν. Φράσεις ἡκιστα εὐγενεῖς ἐξεστομίθησαν ὑπ' ἀμφοτέρων, κατελήθοντων εἰς προσωπικὰς ὕβρεις.

Λέγεται ὅτι τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἐπιδεινώνει ἐπὶ μᾶλλον τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ ὁποῖου αἱ παρὰ τῇ Βουλῇ συμπάθειαι ὀλονεν ἀραιούνται καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανος προσεχὴς παραίτησις αὐτοῦ.

Ἄλλὰ μόνον ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν θ' ἀποχωρήσῃ τοῦ ὑπουργείου; Ἴδου ἐν ζητήματι, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀκόμη ἐπακριβῶς, διότι καὶ τὸ κόμμα τῆς «Ἐνώσεως καὶ Προόδου» οὐδὲν ἀπεφάσισεν ἔτι. Κατὰ τὰς τελευταίας συνελεύσεις τοῦ κόμματος ἀνεπτύχθησαν ἀντίθετοι γνῶμαι, ὑφ' ἱκανῶν βουλευτῶν ἑκατέρωθεν ὑποστηριζόμεναι, περὶ τοῦ τρόπου, δι' οὗ θὰ ἐξαναγκασθῶσιν εἰς παραίτησιν μερικοὶ ὑπουργοὶ καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπουργῶν τούτων.

Ἀ συζητήσεις ὑπῆρξαν ἀρκετὰ θορυβώδεις καὶ φαίνεται ὅτι κινδυνεύουσι νὰ καταλήξουν, ἂν μὴ κατέληξαν ἤδη, εἰς διάσπασιν τῆς πλειοψηφίας, πρὸς ἀποσόδησιν τῆς ὁποίας, λέγεται, ὅτι θ' ἀφεθῇ ἕκαστος τῶν Προοδευτικῶν νὰ δράσῃ καὶ νὰ ψηφίσῃ κατὰ συνείδησιν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς τετάρτης ἐθίγει τὸ ζήτημα τοῦ διωγμοῦ τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῆς δράσεως τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐπερωτήσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ἦτις ὁμοῦς ἐν τέλει ἀπερρίφθη διὰ ψήφων 53 κατὰ 50.

Τὰ ἐν Ἰεμένη δὲν φαίνονται εὐάρεστα: οἱ ἐπαναστάται, κατὰ τὰς πληροφορίες τῶν ἀγγλικῶν φύλλων, ἀπεκήρυξαν τὴν Κυβέρνησιν, ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ὁμοῦς τῶν ἐσωτερικῶν διεψεύσθη ἢ εἶδηςις ὅτι ὁ Σείδ Ἰδρίς ἠνάγκασεν εἰς ὑποχώρησιν 5 τάγματα στρατοῦ.

Ἐκ τῆς μελετωμένης συνεννοήσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βουλγάρων ἐφ' ὅλων τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων, φαίνεται ὅτι προήλθε ψυχρότης ἐκ μέρους τῶν Τούρκων καὶ τῶν Σέρβων, τῶν μὲν χαρακτηριζόντων τὴν συνεννόησιν ταύτην ὡς ἐπιθετικὴν, τῶν δὲ φρονούντων ὅτι αὕτη θ' ἀποβῇ πρὸς βλάβην τῆς Σερβικῆς ἐθνότητος. Ἐν τούτοις καταλλήλως διεπιστώθη ὅτι ἡ συνεννόησις αὕτη, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἐθνικοῦ καὶ ἐκπαιδευτικοῦ καθεστώτος, οὐ μόνον δὲν θὰ ἐπιφέρῃ βλάβην τινὰ εἰς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ μεγάλως θὰ συντελέσῃ εἰς προαγωγὴν τῶν κοινῶν τῆς πατρίδος συμφερόντων.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

Καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τῆς Ἱ. Συνόδου πολὺς ἐγένετο λόγος καὶ αὐθις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Βουλγαρικῆς συνεννοήσεως καὶ τῆς ἀρσεως τοῦ σχίσματος, ἐξ ἀφορμῆς δύο ἐπιστολῶν, τοῦ Ρώσου Ἀρχιεπισκόπου Κολωνίας καὶ τοῦ γνωστοῦ Ρώσου δημοσιογράφου κ. Ν. Δουρναβῶ, δι' ὧν ἐξαίρεται ἡ πρωτοβουλία τῆς Α. Θ. Π. περὶ ἀρσεως τοῦ σχίσματος.

Μετὰ μακρὰν συζήτησιν, ἦτις καὶ κατηνάλωσε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς συνεδρίας, ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη ὅτι πᾶσα ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος τυγχάνει πρόωρος, καθ' ὅσον ματαιοπονία ἤθελεν εἶσθαι τὸ ἀπασχολεῖσθαι εἰς ζήτημα, τοῦ ὁποῖου τὴν λύσιν προδιέγραψε διὰ ρητῶν ὄρων ἡ Σύνοδος τοῦ 1872.

Περὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ζητήματος προκειμένου, ἡ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴ μελετᾷ ἤδη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Νομοσχέδιον, ὅπερ ἐσχάτως ἐξετυπώθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, περὶ δὲ τοῦ σχετικοῦ τακτικῶν τῶν Δύο Σωμάτων λέγεται, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐνδεξίαι, ὅτι τοῦτο θὰ ἀπορριφθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐπεδόθη τακτικῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δι' οὗ ζητεῖται ὅπως ἐτραπῇ εἰς τὸν ἐκ τῶν Συνοδικῶν Σεβ. Μητροπολίτην Φιλαδελφείας, ἵνα περιέλθῃ τοὺς στρατιώτας ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ διδάξῃ τὸν θεῖον λόγον πρὸς τοὺς ἐν αὐτοῖς Χριστιανούς στρατιώτας.

Πλείστοι βιαιοπραγίαι κατηγγέλθησαν καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

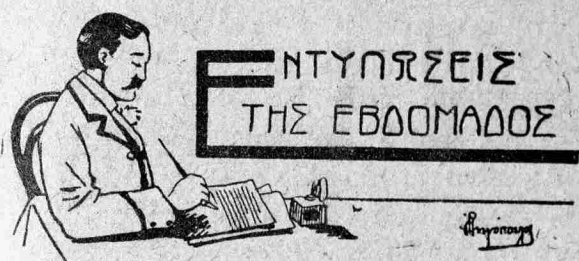
Οὕτω ἐπὶ Συνόδου ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ Μητροπολίτου Παραμυθίας κ. Νεοφύτου, ἀγγέλλοντος ὅτι ὁ αὐτόθι ἀνακριτὴς ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν κλησιν, ὅπως ἀνακριθῇ διὰ ζήτημα ἀνευρέσεως ὄπλων καὶ ὑποκινήσεων, πράγματα ἐντελῶς, ὡς λέγει ἡ Α. Π., ψευδῆ. Ὡσαύτως ἐπὶ Συνόδου ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ ἰδίου, πληροφοροῦντος ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ Πλισιβίτση εὐρέθησαν τρεῖς χριστιανοὶ φονευμένοι ὑπ' ἀγνώστων καὶ ὅτι, ἔνεκα τούτου, τὸ χωρίον διατελεῖ ἀνάστατον.

Ἡ Ἐφορεία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καταγγέλλει διὰ γράμματος αὐτῆς πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον, ἐπεμβάσεις τῶν Ἀρχῶν Πριγκηποννήσων ἐπὶ κτημάτων τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κατέχωσιν αὐτά, ἐγκαθιστώντες ἐν αὐτοῖς Βουνίους ἐργάτας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Τσαρσαμπᾶ τῆς ἐπαρχίας Ἀμασειᾶς δι' ἀναφορᾶς πληροφορεῖ τὰ Πατριαρχεῖα ὅτι, οἱ αὐτόθι ἀδελφοὶ Κουρδζή Χατζή Ἀληζαδέ, προσκαλέσαντες ὁμογενῆ νέον, Γεώργιον Κωνσταντινίδην ὀνόματι, ὅπως τῷ χαρίσασι τουφέκιόν τι, ἐξήτησαν ὅπως μετέλθῃσι βίαν ἐπ' αὐτοῦ. Τούτου ὁμοῦς ἀνθισταμένου, οἱ ἀνωτέρω συλλαβόντες αὐτὸν ἐκ τοῦ λαιμοῦ, τὸν ἐθανάτωσαν διὰ πνιγμοῦ!

Ἡ Κοινότης, καταγγέλλουσα τὰ ἀνωτέρω, μέμφεται τὸν Καίμακάμην, ὡς οὐδαμῶς ἐνεργήσαντα πρὸς σύλληψιν τῶν δραστῶν, ἐπαινεῖ δὲ τὸν μουτσαρίφην, ὅστις, τηλεγραφικῶς εἰδοποιηθεὶς, ἐσπευσεν ἀμέσως εἰς Τσαρσαμπᾶν καὶ κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τὸν φονέα.

Γ. Σ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν διὰ μιᾶς πολὺ σεμνῆς τελετῆς ἔληξεν ὁ ἀγὼν τῆς ἀρετῆς, τὸν ὁποῖον ἡ γενναιότης τοῦ κ. Α. Μαυρογένους ἐθέσπισε. Τὴν ἔκτακτον ταύτην συνεδρίαν τοῦ Συλλόγου, τῆς ὁποίας προέστη ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμ. Πατριάρχης, πολὺ πλῆθος ἐκ τῆς Περαϊκῆς κοινωνίας μας ἔσπεισε νὰ παρακολουθήσῃ. Τὸ τί ἐγένετο κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ἡμέραν βεβαίως οἱ ἀναγνώσται μας δὲν ἀναμένουσιν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης νὰ μάθωσιν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ὠμίλησε, κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀγωγὴν, περὶ τῆς ἀρετῆς, ἐξῆρε τοὺς ἀρχαίους προγόνους μας, ὅτι ταύτην τὰ μάλιστα ἐθεράπευον, κατέληξεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀρετῆς ἀγωνισματος καὶ ἀνέφερεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ὀκτώ προταθέντων προσώπων καὶ σωματείων ἐβράβευσε τὸ Ἄσυλον τῶν Μητέρων καὶ τὴν κ. Μαρίαν Φωκ. Μάντζαρη, διαμένουσιν εἰς Χαλκηδόνα. Τὴν τελετὴν ἐπεσφράγισε λόγος τοῦ Πατριάρχου εὐχαριστήριος πρὸς τὸν ἀθλοθέτην καὶ πρὸς τὸν Σύλλογον, μεθ' ὃ ἡ ὁμιλία διελύθη.

Ἡ τελετὴ ὑπῆρξε καθ' ὅλα ἐπίσημος, σεμνοπρεπὴς καὶ ὡραία, οἱ ἀπαγγελθέντες λόγοι πολὺ καλοὶ καὶ οἱ βραβευθέντες ἀξιοὶ τῶν βραβείων τῶν, εἰς τὰ ἡχηρὰ δὲ χειροκροτήματα τῶν συνελθόντων δὲν ἐλείψαμεν νὰ ἐνώσωμεν καὶ τὰ ἰδικά μας. Ἐν τούτοις δὲν γνωρίζω διατί, ὅταν πλέον ἐξῆλθον ἐκ τοῦ περιβάλλοντος ἐκείνου, μερικαὶ ἀλλόκοτοι καὶ παράξενοι σκέψεις ἐκυρίευσαν τὸ πνευμά μου. Ἴσως εἶναι βεβήλωσις νὰ τὰς ἀναφέρω ἐνταῦθα, ἐν τούτοις, ἐπειδὴ μέσα εἰς τὰς ἀρετὰς εἶναι καὶ ἡ εἰλικρίνεια, δὲν διαστῶ νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν φωνὴν τῆς.

Ἐν πρώτοις, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον, μοῦ ἔκαμεν ὄχι εὐάρεστον ἐντύπωσιν, εἶναι ἡ πτωχεῖα τῶν προταθέντων προσώπων καὶ σωματείων «ὀκτώ, λέγει ὁ προεδρικός λόγος, πρόσωπα προϋτάθησαν, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἀπεκλείσθη, διότι παρακαίρως ἐδηλώθη, καὶ τὸ ἕτερον, διότι ἔμενεν ἐκτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν περικύκλων». Μόνον λοιπὸν ἐξ ἡμφισβήτησαν τὸ βραβεῖον. Τί κριμα!

Τί ἐπιτρέπεται τώρα νὰ ὑποθέσωμεν; Ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἐνάρετοι, ἀλλὰ τὰ σωματεῖά μας, αἱ Μητροπόλεις καὶ τὰ ἄτομα τῆς κοι-

νωνίας μας δὲν ἠθέλησαν ἢ δὲν ἐφρόντισαν νὰ τὰ προτείνουν ἢ ὅτι δὲν εὔρον περισσότερα; Ἄν φαντασθῶμεν τὸ πρῶτον, δὲν νομίζομεν ὅτι κολακεύομεν τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα· ἂν ὑποθέσωμεν τὸ δεύτερον, πρέπει νὰ κλαίωμεν τὴν κοινωνίαν μας.

Ἄλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἐκ τῶν 4, ἅτινα προϋτάθησαν, προσώπων — ἐξαιρῶ τὰ βραβευθέντα, μὴ θέλων νὰ θίξω ἀπόφασιν σεβαστὴν κατὰ πάντα — νομίζω ὅτι πολὺ ὀλίγα ἢ μᾶλλον οὐδὲν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ν' ἀπαιτήσῃ «βραβεῖον ἀρετῆς», διότι βέβαια ἀρετὴ ἀξία βραβεῖου δὲν εἶναι ἡ συντήρησις πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἡ διατροφή χήρας μητρὸς, ἀδελφῶν ἀπροστατευτῶν, ὅσον δήποτε καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ εὐεργετῶν εἶναι πτωχὸς ἢ ἄπορος. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ ὅλας αὐτὰς τὰς πράξεις νὰ τὰς περιλάβω εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων παντός. Ἄλλως τε, τὸ καθήκον ἀμείβεται, ἐπαινεῖται ἐκτελούμενον, δὲν δύναται ὅμως νὰ παρουσιασθῇ ὡς φαινόμενον ἀξίον βραβεῖου.

Ἴσως μοῦ παρατηρήσῃ κάποιος ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ οὔτε καθήκον. Θὰ τὸ δεχθῶ, κοίτοι δὲν εἶναι ἀναμφισβήτητον, θὰ τῷ ἀπαντήσω ὅμως ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη δὲν εἶναι ἡ μόνη ἀρετὴ οὔτε κἀν μία τῶν ἀπολύτων ἀρετῶν, ἐξαρτῶσα πάντοτε τὴν ἀξίαν τῆς ἐξ ὅλων τῶν συναφῶν αὐτῇ περιστάσεων.

Βραβεῖον λοιπὸν ἀρετῆς δὲν δύναται ν' ἀπονεμηθῇ εἰς κάποιον, διότι ἐμοίρασε τὸ ψωμί του μὲ ἓνα ἄλλον, ἀκριβῶς, διότι ὀνομάζεται βραβεῖον ἀρετῆς καὶ οὐχὶ βραβεῖον ἐλεημοσύνης. Ὑπάρχουν, νομίζομεν, ἄλλαι ἀρεταὶ πολὺ ἀνώτεροι μιᾶς τοιαύτης εὐεργεσίας, ἀρεταί, αἱ ὁποῖαι μᾶς συναρπάζουν καὶ μᾶς καταπλήττουν. Ἐν βραβεῖον δι' αὐτὰς ἔχει καλλιτέραν θέσιν καὶ ἀναδεικνύει τόσον μᾶλλον τοὺς βραβεύοντας, ὅσον καὶ τὸν στεφανούμενον.

Ἴσως ὁ ἀναγνώστης μοὶ φέρῃ καὶ ἀντίρρησην τὸ βραβεῖον τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὴν μίμησίν του ἐγκρίεται τὸ σφάλμα· ἡ κοινωνία μας εὐτυχῶς δὲν ἔγινεν ἀκόμη Παρισινή, διατηρεῖ δέ, παρ' ὅσα καὶ ἂν λέγουν ἄλλοι, πολλὰς ἀρετὰς παλαιοῦ καιροῦ, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι καὶ ἀνάγκη νὰ βραβεύωμεν.

Ἄς μὴ λησμονῶμεν, ἄλλως τε, τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Δυκλό, ὁ ὁποῖος ἔγραψεν: «Ἡ εὐτυχιστέρα κοινωνία εἶναι ἐκείνη, εἰς ἣν ἡ ἀρετὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀξίαν. Ὅταν αὕτη ἀρχίξῃ νὰ διακρίνηται, τότε τὰ ἥθη τῆς κοινωνίας ἔχουσι νοθευθῆ, ὅταν δὲ θεωρηθῇ γελοῖα, τοῦτο εἶναι σημεῖον τῆς ἐσχάτης διαφθορᾶς».

Εἰς ποίαν τῶν τριῶν καταστάσεων νομίζετε ὅτι εὐρισκόμεθα;

Θ. Κ. Μ.

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΪ

Ε'.

[συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου]

Ὑπὸ τοὺς ὄρους αὐτοὺς ποῖον ἡμπορεῖ νὰ ἴηαι τὸ κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν ἰδεῶδες τοῦ Τολστόϊ; Τὸ ἰδεῶδες αὐτὸ εἶναι ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκριζωθῶν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τῆς φύσεως τὰ παλαιότερα τῶν φυσικῶν αὐτοῦ ἐνστίκτων. Ἡ ἀνθρωπότης πρέπει νὰ παραιτηθῇ ὅλων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὰ συστατικά τῆς συγχρόνου ζωῆς. Ὁ Τολστόϊ ἐπαρχίζει τὰς θεωρίας τοῦ Ρουσσώ. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι παρ' αὐτῷ τὸ ἀφηρημένον ὄν τῶν φιλοσόφων τοῦ 17 αἰῶνος περιεβλήθη ἀληθινὴν ὑπαρξίν. Ὁ «ἄνθρωπος τῆς φύσεως» ἔλαβε σάρκα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μουζίκου. Ὅπως ὁ Ρουσσώ, ὁ Τολστόϊ πιστεύει ὅτι διὰ νὰ γίνουσι οἱ ἄνθρωποι εὐτυχεῖς, δὲν ἔχουν παρὰ νὰ χειραφετηθῶν ἀπὸ τὰς τεχνικὰς ἀνάγκας τῆς ἀνθρωπότητος. Μὴ τῷ ἀντιτάσσετε τὴν πρόοδον, τὴν βιομηχανίαν, τὴν ἐπιστήμην, τὴν τέχνην: τόσας μεγάλας κενὰς λέξεις.

Τὴν περιφρόνησιν αὐτοῦ πρὸς τὸν πολιτισμὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἔχει χαρακτηρισμοὺς τραχυτέρους καὶ τῶν τοῦ Ρουσσώ, ὁ Λέων Νικολάεβιτς δὲν τὴν ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν μισανθρωπίαν του, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν οἰκτον αὐτοῦ πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους κακουχίας. Ἐχει τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ πτωχεῖα τῶν μὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι ἡ παροχὴ εἰς τούτους τοῦ περισσοῦ, σημαίνει ἀρπαγὴν τοῦ ἀναγκαίου ἀπὸ ἐκείνου. Κάθε ἄνθρωπος ζῶν ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ, εἶναι παράσιτος, «ὅμοιος, ὡς γράφει, πρὸς τὸ ζυῦφιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καταβιβρώσκει τὰ φύλλα τοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον τὸ φέρει». Ὁ τόκος τοῦ χρήματος εἶναι ἀδικία ἐπίσης. Δὲν φεῖδεται σαρκασμῶν διὰ τὸ «φανταστικὸν αὐτὸ ρούβλιον», τοῦ ὁποῖου κάθε ἔτος ροκανίζουσι μερικὰ καπικία χωρὶς νὰ τὸ ἐξαιτλοῦν ποτὲ Χωρῶν δὲ ἀκόμη περατῆρω, ἀποδιώκει ἐκ τῆς δημοκρατίας αὐτοῦ τὸ χρήμα, τὸ ὁποῖο ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἰδιοποιηθῇ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἄλλου, καὶ τὸ ὁποῖον ἐνεκατέστησεν ἓνα ἄλλο εἶδος δουλείας, τραχυτέρας τῆς ἀρχαίας τὴν ἀπρόσωπον δουλείαν, πολὺ ἀπανθρωποτέραν, τῆς προσωπικῆς δουλείας. Ἐάν κάθε οἰκογένεια δὲν ἡμπορῇ μόνη νὰ παραγάγῃ ὅ,τι καταναλίσκει, θέλει ὅπως τὰ προϊόντα ἀνταλλάσσονται μόνον εἰς εἶδος.

Κάθε ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ζῇ μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν του καὶ τὸν ἰδῶτα τοῦ προσώπου του, λέγει ἡ Γραφή. Ἡ ἐργασία ὅμως διὰ τὸν Τολστόϊ δὲν εἶναι μόνον καθήκον, εἶναι πρὸ παντός ἠθικὸν φάρμακον καὶ μοναδικὸς πρὸς σωτηρίαν παράγων. Ἐλέχθη ὅτι ὁ Τολστόϊ ἐξυμνεῖ τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν ὡς ἓνα ἀντιστάθμισμα εἰς τὴν ἐγκεφαλικὴν ἐργασίαν, ἀπὸ λόγους ὑγιεινῆς, διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀποτελεῖ οὔτε τὴν μόνην οὔτε τὴν κυρίαν ἀφορμὴν τῶν σκέψεών του. Ὁ ἐργάτης αὐτὸς τοῦ πνεύματος ἐπιδεικνύει διὰ τὴν μυϊκὴν ἐνασχόλησιν τὴν φανατικὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ὄρεξιν τοῦ χειρῶνακτος. Εἰς ἓνα μῦθόν του εἰρωνεύεται τὴν ἄγονον ἐργασίαν τῆς κεφαλῆς καὶ ἐξαιρεῖ ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐργασίαν, τὴν ἐργασίαν τῆς γῆς. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔπρεπον ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης ν' ἀποζῶν. Ἡ βιομηχανικὴ ἐργασία, ὄχι ὀλιγώτερον ἀνθυγιεινὴ διὰ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ σῶμα, πρέπει νὰ καταργηθῇ, αἱ δὲ πόλεις νὰ ἐξαφανισθῶσιν. Ὁ Τολστόϊ αἰσθάνεται διὰ τὰς ἀκαθάρτους αὐτὰς Βαβυλῶνας τὴν ἀποστροφὴν τοῦ ἀνεστίου. Πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῶν αἱ πόλεις, «ὅπου καταναλίσκουν χωρὶς νὰ παράγουν» καὶ νὰ ζήσουν οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ἀγρούς, παραιτούμενοι ὅλων τῶν τεχνικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀστικῆς ζωῆς. Τοιοῦτοτρόπος καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ πολετισμοῦ ἀπλοποιεῖται· δὲν ἔχει παρὰ νὰ διαμοιράσῃ κανεὶς τοὺς πτωχοὺς τῶν πόλεων μεταξὺ τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων τῶν χωρικῶν.

(ἔπεται συνέχεια) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΛΙΔΗΣ

Ο ΜΙΑΣΤΡΟΣ

Διήγημα Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

(συνέχεια εκ του προηγουμένου και τέλος).

Ἐκεῖ ποῦ ζύγωνα πρὸς τὸ κέντρο τῆς ἀγορᾶς, μὲ σίμωσε ἓνας Τούρκος καὶ μ' ἐρώτησε: — Δ'κό σ' εἶναι, ρὲ Ρωμιέ, αὐτὸ τὸ γομάρ'; (Γομάρι στὰ Γιάννινα λὲν τὸ γαϊδούρι).

Κι' ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν τοῦ ἀπολογήθηκα ἀμέσως, αὐτὸς ἐξακολούθησε τὴν ἐρώτησίν του: — ... Δὲν τὸ καβαλλικεύς; Τί τὸ πᾶς σερνάμενο σὰν μαννάρ';

— Εἶναι τραγί (τοῦ ἀπολογήθηκα) κι' ὄχι γομάρ'.

— Τί λές, ρὲ Ρωμιέ; Ἐμένα θὰ γελάης; Δὲν γλέπω καὶ δὲν ξέρω ἐγὼ, τί λογῆς εἶν' τὸ γομάρ';

— Γομάρ', ἀγᾶ μ', ἄς εἶναι γιὰ τὴν ἀφεντιά σ'!

Ἄλλος Τούρκος, ποῦ κάποτε εἶχε ἰδῆ ἀλάφι, τοῦ εἶπε κομπαστικά:

— Μὴν τὸ λές γομάρ', Μεμέτ-ἀγας, καὶ σὲ γελοῦν οἱ Ρωμιοί... Ἐχουν τὰ γομάρια κέρατα, ἀλλάϊ-σεβέρσιν;

— Ἀμ! τί εἶναι τὸ λοιπὸν αὐτὸς ὁ Διάλογος;

Ἀπολογήθηκε μὲ θυμὸν ὁ Μεμέτ-ἀγας.

— Ἀλάφ'!

Τοῦ εἶπε ὁ ἄλλος μὲ τόνον ἀνθρώπου πολυξερου.

— Ἀααᾶ! (ἔκανε ὁ Μεμέτ-ἀγας μὲ τὸ στόμα ἀνοικτό). Τέτοιο εἶναι τ' ἀλάφ';

Καὶ κύτταζε τὸ τραγί μὲ μιὰ ἄρρητη περιέργεια, ἐξακολουθώντας νὰ χάσκη:

— ... Ἀααᾶ! Ἀλάφ', ἀλάφ', ἀλάφ'! Μωρὲ πῶς εἶναι τ' ἀλάφια!

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ἔτρεχε μπροστά, φωνάζοντας στὸν ἓνα καὶ στὸν ἄλλον, δείχνοντας τὸν Νιάγγρο:

— Ἀλάφ'! Ἀλάφ'! Ἀλάφ'!

Ὁ Κόσμος, ἄλλο ἀπὸ τὲς φωνῆς τοῦ Μεμέτ-ἀγας, κι' ἄλλο ἀπὸ τὸ ἀσυνήθιστο ἀνάστημα τοῦ τραγιτοῦ, ἄρχισε νὰ τρέξη ἀπὸ λίσω μου κι' ἀπὸ τὰ πλάγια μου, κι' ὅσο προχωροῦσα πρὸς τὸ κέντρο τῆς ἀγορᾶς, γιατί ἀπ' ἐκεῖ πῆ-

γαινε γιὰ τὲς φυλακῆς, τόσο τὸ πλῆθος συμμαζεῦονταν γύρω μου. Ὅλα τὰ Γιάννινα στέκονταν μὲ τὸ στόμα ἀνοικτό, θαυμάνοντας κατὰ τὴν κρίση τους, ἄλλοι τὸν τραγό, ἄλλοι τὸ γομάρι κι' ἄλλοι τ' ἀλάφι.

Ἐκεῖ ποῦ ὄλο καὶ τραβούσαμε πρὸς τὸν κατήφορο, μὲ ζύγωσε ἓνας Τούρκος καὶ μοῦ εἶπε:

— Πόσα, Ρωμιέ, τὸ τραγάκι;

Τὸν εἶπε τραγάκι τὸν Νιάγγρο ἐπίτηδες γιὰ νὰ μικρῖνῃ τὴν ἀξία του, κι' ἐγὼ γιὰ ν' ἀπαλλαχθῶ μιὰ γιὰ πάντα ἀπὸ ἓναν τέτοιον πελάτη, τοῦ ἀπολογήθηκα:

— Δὲν εἶναι γιὰ πούλημα ὁ τραγάρος; Πηγαίνει δῶρο στὸν Χουσνῆ-πασιᾶ.

Ἀκούοντας ὁ Κόσμος ὅτι ὁ τραγὸς ἐπῆγαινε δῶρο στὸν Πασιᾶ, ποῦ εἶταν δεῦτερος Σουλτᾶνος στὰ Γιάννινα, ἄρχισαν — καὶ πρὸ πάντων οἱ Τούρκοι — νὰ μὲ τηροῦν μὲ κάποιον σεβασμό, κι' ἔτσι προχωροῦσα ἄφοβα, γιατί εἶταν κίνυνος ἀλλοιώτικα, νὰ βρεθῆ κανένας Τουρκαρβανίτης νὰ μοῦ τὸν ἀρπάξῃ.

Δὲν εἶχα φθάσει στὸ κέντρο τῆς ἀγορᾶς, τὸ λεγόμενο «Σταυροπάζαρο», ὅταν ἓνας Τουρκαρβανίτης, ποῦ ἀντιδιάβαινε, βλέποντας τὸν τραγό, γύρισε καὶ μ' ἀκολούθησε πλάγια, κυττάζοντας λοξὰ-λοξὰ πότε ἐμένα καὶ πότε τὸν τραγό, καὶ τὴν στιγμή, ποῦ εἴμαστε μπροστά στὸ «Τζαμί τοῦ Παζαριοῦ» ρίχνεται σὰν ἀστραπή, μοῦ ἀρπάζει τὴν τριχιά, πούχα δεμένο τὸν τραγό, καὶ τὸν τραβάει γιὰ φευγιά. Γιὰ μιὰ στιγμή εἶπα μέσα μου:

— Πᾶν ὁ Νιάγγρος τοῦ Λάμπρου!

Ὅταν ἓνας Τούρκος ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ποῦ μ' ἀκολουθοῦσαν, τοῦ φώναξε:

— Πίσω, μωρὲ σκυλλί! γιατί εἶναι τοῦ Πασιᾶ ὁ τραγός!

Ἀκούοντας αὐτὸ ὁ Τουρκαρβανίτης, πέταξε τὴν τριχιά μὲ τὸ τραγί κι' ἔγινε ἄφαντος!

Τὸ πρᾶγμα ὅμως ἄρχισε νὰ καταντᾷ σοβαρό. Τί θ' ἀπογένονταν ὁ Νιάγγρος, ἂν ὄλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος μάθαινε ὅτι δὲν εἶταν τοῦ Πασιᾶ, ἀλλ' ἐνὸς φυλακισμένου; Συλλογίζομαι, συλλογίζομαι καὶ δὲν εὑρίσκα ἄκρη. Τέλος, πρὶν νὰ φτάσω στὸ γεφύρι, ποῦ σμίγει τὴν πολιτεία μὲ τὸ κάστρο, μοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα νὰ μπῶ σ' ἓνα χάνι, καὶ χώθηκα στὸ πρῶτο, ποῦ ἀπάντησα μπροστά μου. Ἐβαλα τὸν τραγό σ' ἓνα δωμάτιο καὶ διάταξα νὰ μοῦ φέρουν φαγί, γιατί εἶμουν ξεροφαϊσμένος καὶ πεινοῦσα καὶ πολὺ. Τὸ πλῆθος στάθηκε κάμποση ὥρα μπροστά στὸ χάνι καὶ μὴ βλέποντας πλεῖο τὸν τραγό νὰ τὸν ἀποθυμαίνεται, καὶ κυττάζοντας μόνον ἐμένα νὰ τρώγω, ἄρχισε ἀπὸ λίγο-λίγο ν' ἀριόνη, κι' ὕστερα ἀπὸ μισή ὥρα δὲν ἔμεινε ψυχὴ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ φοβερὸ φρουσᾶτο, ποῦ μὲ συνώδευε, παρὰ πηγαينوέρονταν μόνον οἱ διαβᾶτες τοῦ δρόμου.

Ἔτσι ἠσύχασα. Ἀπὸ τὸ χάνι ὡς τὸ κάστρο, ποῦ εἶταν οἱ φυλακῆς, δὲν εἶταν παρὰ καμμιὰ ἑκατοστὴ βήματα, κι' ἅμα ἔφαγα καὶ ξιπόστασα, ἄρπαξα τὸν τραγό καὶ στές φυλακῆς! Ἐδῶκα πάλι ἓνα τέταρτο μετρητιοῦ στὸν ἀρχιφύλακα καὶ μ' ἔμπασε ἀμέσως μέσα μαζὺ μὲ τὸν τραγό, κι' ἐπέτρεψε καὶ στὸν δίστυχο τὸν Λάμπρο νὰ τὸν πάρῃ στὸ θάλαμό του. «Ὅταν ὁ Τούρκος παίρῃ τὸ κέρασμα του, λέει μιὰ παροιμία, γίνεται ἄγγελος».

Ἡ χαρὰ τοῦ Λάμπρου δὲν μολογιέται. Τοῦ φάνηκε ὅτι εἶχε βγῆ ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ βροῖσκονταν ἔξω στὰ βουνὰ καὶ στοὺς κάμπους μὲ τὰ κοπάδια τοῦ Κόλια-Γκίτζα.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ὄλα τὰ Γιάννινα μιλοῦσαν γιὰ ἓναν «σημαδιακὸν τραγό, ποῦ εἶ-

ταν ψηλὸς σὰν ἄλογο, μὲ κάτι κέρατα σὰν γρεντές», ποῦ τῷφινε ἓνα Ρωμιόπουλο δῶρο στὸν Πασιᾶ... κι' ἔτρεχαν ὄλοι οἱ μπέδες, καὶ οἱ ἐφέντηδες κι' οἱ ἀγάδες στὴν αὐλὴ τοῦ Πασιᾶ νὰ ἰδοῦν τὸ ἀξιοπερίεργο γίδι, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπαν τίποτε. Τῷμαθε κι' ὁ Πασιᾶς κι' ἔβαλε σ' ἐνέργεια τὴν Ἀστυνομία νὰ βρῆ ἀμέσως τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν φοβερὸν τραγό! Ἐγὼ, κάθομον στὴν ἄκρη τῆς Λίμνης τῆς Κυρᾶ-Φροσύνης καὶ διασκέδαζα μὲ τὲς φελούκες, ποῦ πήγαιναν πέρα-δῶθε, ὅταν ἔρχονται καμμιὰ δεκαριά χωροφυλάκοι καὶ μὲ παίρνουν «ἄρον-ἄρον» καὶ μὲ κουβαλοῦν στὸν Πασιᾶ, πεθαμένον ἀπὸ τὸν φόβο μου. Στὸν δρόμο βασάνιζα τὸν νοῦ μου νὰ θυμηθῶ σὰν τί κακὸ εἶχα κάνει γιὰ νὰ μὲ πᾶν μὲ τέτοια κουστωδία στὸν Πασιᾶ, καὶ δὲν μπορούσα νὰ θυμηθῶ τίποτε.

Ὅταν παρουσιάστηκα στὸν Πασιᾶ:

— Μωρὲ Ρωμιόπουλο (μοῦ εἶπε ἑλληνικὰ καθαρά, γιατί εἶταν ἀπὸ τοῦ Λάλα τοῦ Μωριᾶ κι' ἔξερε τὰ ἑλληνικὰ σὰν Ἑλληνας) σὺ ἔφερες ἓναν σημαδιακὸν τραγό γιὰ μένα; ... Πούναί τος;

Ἄμα ἤκουσα ὅτι πρόκειται γιὰ τὸν Νιάγγρο, ἦρθε ἡ ψυχὴ μου στὸ τόπο τῆς, κι' ἄρχισα καὶ τοῦ εἶπα ὅλη τὴν ἱστορία κι' ὅτι ὁ τραγὸς αὐτὸς εἶταν ἐνὸς κατάδικου Λάμπρου, κι' ὅτι γιὰ νὰ τὸν σώσω ἀπ' τὲς ἀσπαχιτικῆς προθέσεως τῶν διαφόρων Τούρκων, εἶπα πῶς τοῦ τὸν πήγαινα τάχα δῶρο.

Πρῶτη φορὰ μιλοῦσα μὲ Πασιᾶ καὶ παραξενεύομαι κι' αἰσθάνομαι μέσα μου μιὰ περηφάνεια ἀνόητη, ποῦ μιλοῦσα μὲ Πασιᾶ. Ἀλλὰ δὲν εἶταν καὶ μικρὸ πρᾶγμα τότε νὰ μιλήσῃ ἓνας ραγιαῆς, καὶ μάλιστα παιδάκι, ποῦ εἶμουν ἐγὼ, μὲ Πασιᾶ!

— Κι' εἶναι μεγάλος αὐτὸς ὁ τραγός; (μ' ἐρώτησε ὁ Πασιᾶς μὲ περιέργεια). Λὲν ὅτ' εἶναι ψηλὸς σὰν ἄλογο, ὅτι ἔχει κέρατα, σὰν γρεντές, καὶ μπορεῖ νὰ σηκώσῃ ἑκατὸ ὀκᾶδες φόρτωμα...

— Εἶναι μεγάλος, Πασιᾶ μου (τοῦ ἀπολογήθηκα), ἀλλ' ὄχι κι' ὅπως τὸν παρισταίνουν. Εἶναι ψηλὸς σὰν γαϊδούρι, Πασιᾶ μου, ἔχει κέρατα μισὴ ὀργυιὰ τὸ καθένα, καὶ μπορεῖ νὰ σηκώσῃ τὸ πολὺ καμμιὰ πενηνταριά ὀκᾶδες βάρος.

— Καὶ τόσο ἀκόμα εἶναι πάρα-πολύ. Τέτοιο πρᾶγμα δὲν ἔχω ἰδεῖ σ' ὅλη μου τὴν ζωὴ, ἐγὼ ποῦ περπάτησα ὅλη τὴν Τουρκία... Τὸ θέλω αὐτὸ τὸ σημαδιακὸ τὸ τραγί! Νὰ πᾶς νὰ εἰπῆς αὐτοῦ τοῦ φυλακισμένου νὰ μοῦ τὸ στείλῃ κι' ὅσους παραδες θέλει τοῦ τὸν δίνω.

Γιὰ ἐκεῖνον, ποῦ ξέρεи τί ἐσήμαινε Πασιᾶς σ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴ, τὸ «κι' ὅσους παραδες θέλει τοῦ τὸν δίνω» εἶναι ἀπλὴ φράση καὶ τίποτε ἄλλο. Ποῖος μπορούσε νὰ πάρῃ ἀπὸ Πασιᾶ χορήματα; Οἱ Πασιαδες τέτοια πρᾶγματα δὲν τὰ ἐπλήρωναν μὲ χορήματα, ἀλλὰ μὲ εἴνοια, ποῦ ἀξίζε χίλιες φορὲς πλεῖοτερο.

— Πασιᾶ μ'! (τοῦ εἶπα) γι' αὐτὸν τὸν δυστυχημένον τὸν Λάμπρο, ποῦ βροῖσκειται στὴν φυλακὴ πεντέξῃ μῆνες τώρα ἄδικα καὶ παρᾶλογα, θὰ εἶταν μεγάλῃ πληρωμὴ κι' εὐεργεσία ἂν τὸν ἐβγάζες ἀπὸ τὴν φυλακὴ, νὰ πάῃ στὴν δουλειά του, γιατί θέλει πεντέμισυ χρόνια ἀκόμα νὰ κάνη φυλακὴ, κι' εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὸν βγάλῃ αὐτὸν τὸν καιρὸν ἀκέρειον ἐκεῖ μέσα! Χωρὶς ἄλλο θὰ βγῆ πεθαμένος ἀπὸ τὴν φυλακὴ κι' ὄχι ζωντανός! Στοχάσου, Πασιᾶ μου, ἓναν ἄνθρω-

1. Εἶναι φοβερὴ ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ δοκησιοσοφία τῶν Τουρκογαννιωτῶν.

Δὲν εἶναι καθόλου ὑπερβολικὸν αὐτὸ, ποῦ ἀναφέρω: Μιὰ φορὰ οἱ Τσερκοβιστινοὶ εἶχαν μαλώσει κι' εἶχαν χτυπηθῆ στὸ μέρασμα τοῦ νεροῦ γιὰ νὰ ποτίσουν τὸ καλοκαίρι τ' ἀροποσίτια τους καὶ πήγαν νὰ κριθῶν στὸν Μπέη τους, τὸν Τζελάλ-μπεη στὰ Γιάννινα, πολὺ καλὸν ἄνθρωπο, κι' αὐτὸς, ἅμα παρουσιάσθηκαν μπροστά του κι' ἔμαθε τὴν αἰτία τοῦ μαλωμοῦ τους, τοὺς εἶπε μὲ θυμὸν:

— Γιατί, βρὲ μασαράδες, σπέρνετε τ' ἀροποσίτια σας τὸ καλοκαίρι, ποῦ δὲν ἔχει νερὸ καὶ δὲν τὰ σπέρνετε τὸν χειμῶνα, ποῦ βρέχει καθημέρα, μόν' πιάνετε καὶ δέρνεστε γιὰ μιὰ σταλιά νερό;

Μιὰ φορὰ πάλι εἶχεν ἔρθῃ στὰ Γιάννινα ἀπὸ τὴν Λαμία ἓνα καρβόνι καμῆλες, κι' ὄλοι οἱ Τουρκογαννιωτῆς, ὕστερα ἀπὸ πολλὰς συζητήσεως, κατέληξαν νὰ τὲς παραδεχτοῦν ὡς λαγούς τῆς Ἀραβίας!

πον τοῦ βουνοῦ, λεύτερο σὰν τὸ πουλί τοῦ λόγγου, νὰ βρισκεται σ' ἓνα σκοτεινὸ καὶ βρωμικο κλουβί.

— Καὶ τί ἔχει κάνει, ποῦ βρισκεται στὴν φυλακὴ;

— Τὸν κατηγόρησαν ἄδικα, Πασιᾶ μου, ὅτι τᾶχα εἶχε δώκει ψωμί στους Κλέφτες... Φαντάσου ἓναν ἄνθρωπο, Πασιᾶ μου, σὰν κι' αὐτόν, ποῦ ὄλο τὸ ψωμί του εἶταν μιὰ ὀκᾶ τὴν ἡμέρα καὶ κρύο νερὸ ἀπὸ τὴν βρούση, νὰ τοῦ περισσεύη κι' ὄλας νὰ δίνῃ στους Κλέφτες! Τὸ πολὺ μπορεῖ νὰ τοῦ πῆραν τὸ ψωμί του οἱ Κλέφτες μὲ τὴν βία, κι' ἂν δὲν τοὺς τῶδινε μὲ τὸ καλὸ, μπορούσαν νὰ τοῦ τὸ πάρουν μὲ τὸ κακὸ...

— Μωρέ, κακὰ ἔκανε ὁ πατέρας σου ποῦ σ' ἔστειλε στὰ πρόβατα! Ἐσένα ἔπρεπε νὰ σὲ στείλῃ στὴν Ἀθήνα νὰ γένῃς δικηγόρος! Ἔτσι θ' ἄβγαζες ὄλους τοὺς λησταποδόχους ἀπὸ τὲς φυλακὲς!

Μοῦ εἶπε ὁ Πασιᾶς μὲ τόνο, ποῦ δὲν καταλάβαινα ἂν εἶταν γιὰ καλὸ μου ἢ γιὰ κακὸ μου, κι' ὕστερα ἀπὸ λίγη σιωπὴ μοῦ ξανάειπε:

— Ἄν εἶναι κατὰ πῶς τὰ λές... ξέρεις ἐγὼ τοὺς κυνηγῶ καὶ τοὺς ἀφανίζω τοὺς Κλέφτες... Ἄν εἶναι κατὰ πῶς μοῦ τὰ λές, κι' εἶναι ἄδικα ὁ ἄνθρωπος στὴν φυλακὴ... Ἄ! ἐγὼ δὲν τὸ θέλω τὸ ἄδικο... Ὅλα κι' ὄλα, ἀλλὰ μακριὰ ἀπὸ τ' ἄδικο!... θὰ φωνάξω τὸν ἀρχηγὸ τῆς χωροφυλακῆς (Ἀλαίμπε) καὶ θὰ τοῦ εἰπῶ νὰ τὸν βγάλῃ ἀμέσως! Δὲν τὸ δέχομαι τὸ ἄδικο! Ἀλλὰ νάχωμε καὶ τὸν νοῦ μας... Κατάλαβες; Τὸν τράγο... Ὁ τράγος νάρθη ἔδω ἀμέσως!... Πήγαινε!

Βγαίνοντας ἀπὸ τὸν Πασιᾶ, κατέβηκα ἀμέσως στὸ κάστρο καὶ στὲς φυλακὲς. Λέγω χαρούμενος τοῦ Λάμπρου τὸ καὶ τὸ μίλησα μὲ τὸν Πασιᾶ.

— Εἶσαι βγαλμένος ἀπὸ τὴν φυλακὴ, ἂν τοῦ δώκῃς τὸν Νιάγγο! Μὲ πληρωμὴ μάλιστα... Ξέρεις ὅτι εἶναι Πασιᾶς καὶ σοῦ τὸν παίρνει καὶ μὲ τὴν βία καὶ χωρὶς πληρωμῆς...

Ἀκούοντας ὁ Λάμπρος αὐτὰ τὰ λόγια, τοῦ φάνηκε σὰν νάπεσε ὁ οὐρανὸς καὶ τὸν πλάκωσε... Δὲν ἔλεγε τίποτε...

— Τί σκέφτεσαι; (τὸν ἐρώτησα). Εἶναι, κακομοίρη, νὰ σκέφτεσαι γιὰ ἓνα τραγί, μιᾶς λίρας πράγμα τὸ πολὺ-πολὺ, ποῦ μπορεῖ νὰ σοῦ ψοφήσῃ, ἢ νὰ σοῦ τὸ φάγῃ κανένας λύκος, ἢ νὰ σοῦ τὸ κλέψῃ, ἢ νὰ σοῦ τ' ἀρπάξῃ κανένας Ἀρβανίτης, ἢ κανένας κλέφτης... καὶ νὰ γλυτώσῃς πεντέ-μισο χρόνια φυλακὴ!...

— Εἶδες ποτὲ πούθενά ἄλλο τραγί σὰν τὸν Νιάγγρό μ'; Εἶδες; Ἔ;

Μοῦ ἀπολογήθηκε λυπητερά.

— Καὶ τί βγαίνει μ' αὐτό; Ζωντανὸ πρᾶγμα εἶναι τὸ βιὸ τοῦ Διαόλου, κι' ἂν δὲν σ' τὸ κλέψῃ κανένας, κι' ἂν δὲν σοῦ τὸ φάῃ ὁ λύκος, κι' ἂν δὲν ψοφήσῃ γλήγορα, τὸ πολὺ ὕστερα ἀπὸ ἔξι-ἑπτὰ χρόνια, γεράζει, τοῦ πέφτουν τὰ δόντια καὶ πάει στὴ δουλειά του... τὸ σφάεις μοναχό σου!...

— Κι' ἐγὼ, πῶς νὰ ζήσω χωρὶς τὸν Νιάγγρό μ'; Τὸν εἶχα καὶ τὸν ἔχω δόξα μου καὶ παρηγοριά μου καὶ καμάρι μου ἀνάμεσα σ' ὄλα τὰ τσιελεγκᾶτα... Δὲν τὸν δίνω, πὲ τοῦ Πασιᾶ! Δὲν τὸν δίνω οὔτε θεληματικά, οὔτε ἄθελα.

— Ἐέρ'ς, μωρὲ χαμένο κορμί, μὲ ποιὸν ἔχ'ς νὰ κἀν'ς; (τοῦ ἀπολογήθηκα θυμωμένα) Ἄν δὲν τοῦ τὸν δώκῃς τὸν Νιάγγρο μὲ τὸ θέλημα, σὰν καλὸς νοικοκύρης θὰ τὸν δώκῃς μὲ τὸ ξεθέλημα! Θὰ σοῦ ζητήσῃ, νομ'εις,

ἄδεια ὁ Πασιᾶς νὰ σ' τὸν πάρ'; Ἀλλοίμονο στὸ μυελό σ', ξυλοπινάκα τοῦ Διαόλου!

Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγη διακοπὴ τοῦ ξανάειπα:

— Ἐλα, δός μου τὸ τραγί νὰ τὸ πάω στὸν Πασιᾶ, γιὰ νὰ βγῆς ἀπ' αὐτὴν τὴν βρωμό-τροπα!

— Δὲν τὸ δίνω! Δὲν τὸ δίνω!

Τὸν μούντζωσα κι' ἔφυγα, καὶ τὴν στιγμὴ, ποῦ ἔβγαίνα ἀπὸ τὴν θύρα τῆς φυλακῆς, ἤρθε ἓνας ἐνωμοτάρχης (τσιαούσης) τῆς ἰδιαίτερης ὑπηρεσίας τοῦ Πασιᾶ μὲ διαταγὴ στὸν ἀρχιφύλακα τῶν φυλακῶν ν' ἀπολύσῃ τὸν Λάμπρο ἀπὸ τὴν φυλακὴ καὶ νὰ τὸν στείλῃ μὲ τὸν τράγο μαζί στὸ Σεράγι του. Στάθηκα νὰ ἰδῶ τί θ' ἀπογέγονταν. Σὲ λίγο ὁ Λάμπρος κι' ὁ Νιάγγρος εἶταν ἔξω ἀπὸ τὴν φυλακὴ.

Ὁ ἀρχιφύλακας μοῦ εἶπε:

— Τί ἄγιον Πασιᾶ πῶχομε! Νὰ — ζωὴ νάχη — τῶδωκε χάρι αὐτοῦ τοῦ παλιοκλέφτη, ποῦ ζοῦσε ὄλη του τὴν ζωὴ μὲ τὴν κλεισιά!

Ἐγὼ, ὁ Λάμπρος, ὁ τράγος κι' ὁ ἐνωμοτάρχης τοῦ Πασιᾶ τραβήσαμε μαζί ἴσια γιὰ ἔξω, βγήκαμε ἀπὸ τὴν θύρα τοῦ κάστρου, περάσαμε τὸ γεφύρι, μπήκαμε στὴν πολιτεία καὶ τρσβήσαμε τὸν μεγάλο δρόμο, ποῦ βγαίνει στὸ Σεράι. Ὁ Λάμπρος βιάδιζε μὲ τὸ κεφάλι σκυφτά, σὰν κάτι μεγάλο νὰ συλλογίζονταν, κι' ὅταν ἐφτάσαμε ἐκεῖ ποῦ ντιχά-λόνονται οἱ δρόμοι κι' ὁ ἓνας πάει γιὰ τὸ Σεράι κι' ὁ ἄλλος γιὰ τὸν Πλάτονα, ὁ Λάμπρος τράβηξε γιὰ τὸν Πλάτονα.

Ὁ ἐνωμοτάρχης τοῦ εἶπε διαταχτικά:

— Ἐἴ! Ἄπ' ἐδῶ πᾶν στὸν Πασιᾶ κι' ὄχι ἀπ' αὐτοῦ! Δὲν τὸ ξέρ'ς ὅτι ἔγεινες μεγάλος ἄνθρωπος, ὥστε νὰ σὲ κράζῃ ὁ Πασιᾶς;

Ὁ Λάμπρος, θέλοντας καὶ μὴ, γύρισε πρὸς τὸν δρόμο, ποῦ περνάει ἀπὸ τὴν Μητρόπολη μπροστὰ καὶ βγαίνει στὸ Σεράι. Περπατοῦσε ἀναργα-ἀναργα καὶ βαθυὰ συλλογισμένος. Ἀνηφορῶντας, πρὶν φτάσωμε στὴν Μητρόπολη, ὁ Λάμπρος σταμάτησε ζερβιά μπροστὰ στὴν θύρα τοῦ χανιοῦ τοῦ Κατσαντώνη, ποῦ τὸ κραιτοῦσε ἓνας Νικόλας Ζιτσιώτης, κι' ἔκανε σὰν κάτι νὰ τὸν πονοῦσε βαθυὰ στ' ἄντερά του.

— Τ' ἔχ'ς;

Τὸν ρώτησα.

— Κόψιμο δυνατὸ (μοῦ εἶπε). Σταθήτε μιὰ στιγμὴ νὰ μῶ γι' ἀνάγκη μου μέσα στὸ χάν'...

Ὁ Λάμπρος μπήκε μέσα, σέρνοντας μὲ τὴν τριχιά πισωθὲ τοῦ τὸν Νιάγγρο, κι' ἐγὼ κι' ὁ ἐνωμοτάρχης σταθήκαμε πλεύρα τῆς θύρας τοῦ χανιοῦ καὶ τὸν περιμέναμε. Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα καὶ νὰ σου ὁ Λάμπρος, καταματωμένος καὶ μὲ μιὰ ἄγρια χαρὰ στὰ μάτια του, κρατῶντας στὸ χέρι του ἀπὸ τὰ κέρατα... τί;... τὸ αἰμόσταγο κεφάλι τοῦ Νιάγγρου!

— Ἀηστε τώρα! (μᾶς εἶπε μ' ἓνα σαρδῶνιο χαμόγελο). Πᾶμε στὸν Πασιᾶ!

Ἐγὼ κι' ὁ ἐνωμοτάρχης μείναμε ξεροί. Μοῦ φάνηκε πῶς ἔβλεπα ὄνειρο κι' ἄρχισα νὰ τρίβω τὰ μάτια μου, τόσο δὲν ἐπίστευα, ὅτι τὸ θεριὸ ὁ Νιάγγρος, ποῦ ἐδῶ καὶ λίγες στιγμὲς εἶταν γεμάτος ζωὴ καὶ περιφάνεια, κορώνα ὄλων τῶν γιδιῶν τοῦ κόσμου, βρισκόνταν μπροστὰ μου κεφάλι χωρὶς κορμί! σὰν πανώριο κάστρο γκρεμισμένο!

— Τί ἔκανες, μωρὲ σκυλλί! (τοῦ εἶπα). Τί λόγο θὰ δώκῃς τώρα στὸν Πασιᾶ;

— Ἀφέντης τοῦ Νιάγγρου μου δὲν μποροῦσε νὰ γείνη κανένας ἄλλος ἀπὸ μένα!

Μοῦ ἀπολογήθηκε μὲ θριαμβευτικὴ εὐχαρίστηση ὁ Λάμπρος.

Ὁ ἐνωμοτάρχης τὸν ἔμασε μπροστὰ μὲ τὴν κεφάλαι τοῦ Νιάγγρου φορτωμένον καὶ τὸν παρουσίασε στὸν Πασιᾶ, καὶ σὰν ἔμαθε ὁ Πασιᾶς ὄλα τὰ τρέχοντα, ἔβαλε καὶ τοῦ τράβηξαν σαράντα βέργες στὰ πισινά του καὶ τὸν ἄφηκε ἐλεύτερο νὰ γυρίσῃ στὸ τσιελιγκᾶτό του.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ

Ὡς γνωστόν, τὸ Μαυρογένειον βραβεῖον τῆς ἀρετῆς ἀπενεμήθη κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τὴν κυρίαν Μαρίαν Φωκίωνος Μάντζαρη ἐκ Χαλκιδόνος. Ἐθεωρήσαμεν καθήκον μας νὰ μεταδῶμεν ὅπως τὴν γνωρίσωμεν καὶ τὴν συχαρῶμεν διὰ τὰ φιλόθροπά της αἰσθήματα. Τὴν ἐπεσκέψθημεν εἰς τὴν οἰκίαν της· εἶναι προσηγῆς τοῦς τρόπους καὶ εὐγενῆς κυρία· μᾶς ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν ἀφέλειαν, ὅταν δὲ τῇ ἐδηλώσαμεν τὴν ἰδιότητά μας καὶ τὴν συνεχάρημεν, ἔκείνη μᾶς ἀπήντησεν:

— Ὅταν ἔκαμνον ἐκείνας τὰς μικρὰς εὐεργεσίας, ἐνόμιζα ὅτι κάμνω τὸ χριστιανικόν

Μαρίνα Φωκ. Μάντζαρη

μου καθήκον καὶ ἐλυπούμην διότι δὲν ἤμπο-ροῦσα νὰ κάμω κάτι τι περισσότερον.

Τῆς ἐζητήσαμεν τὴν φωτογραφίαν της.

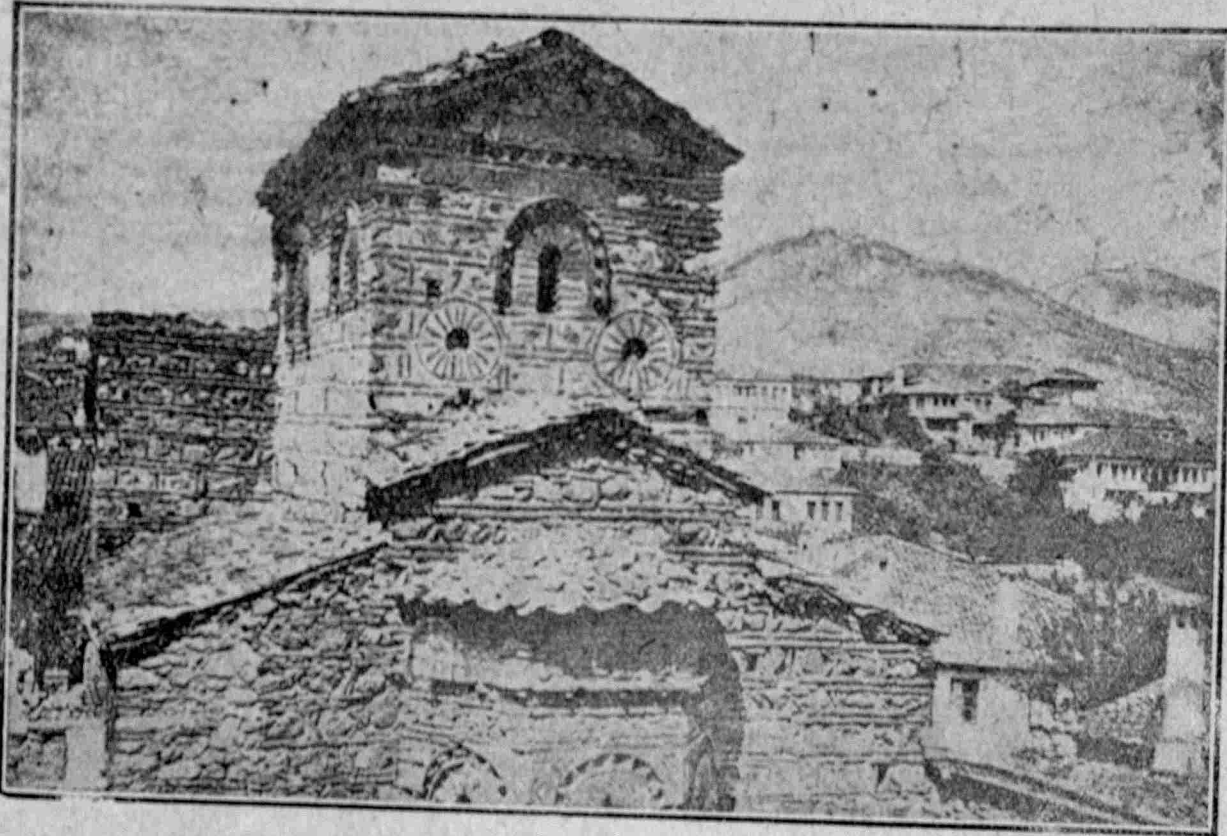
— Δὲν ἔχω, δυστυχῶς, μᾶς εἶπεν, ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχα πολὺ θὰ ἐδίσταζα... νὰ τὴν δώσω πρὸς δημοσίευσιν.

Αἱ παρακλήσεις μας καὶ αἱ προτροπαὶ τῆς κυρίας Ἀθανασιάδου, ἥτις καὶ ἔκαμε τὴν πρότασιν ὅπως βραβευθῇ, τὴν ἔπεισαν τέλος νὰ φωτογραφηθῇ χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἄπ' Ὅλα».

Εἶθε τὸ παράδειγμα τῆς ἀφανοῦς αὐτῆς εὐεργέτιδος νὰ τὸ μιμηθοῦν καὶ ἄλλαι.

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ * * * * *

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

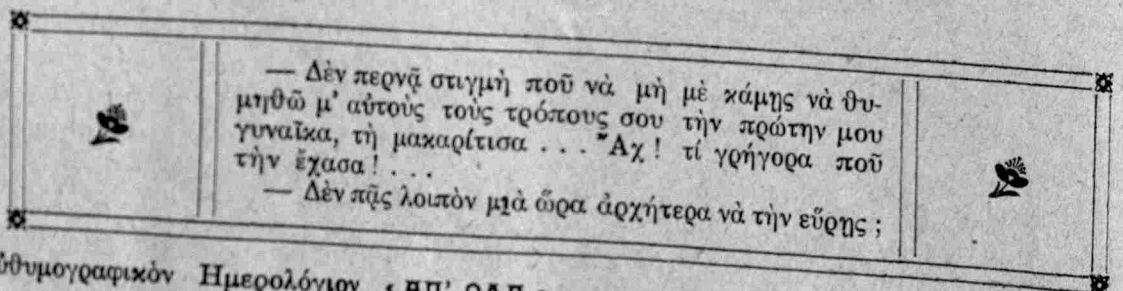
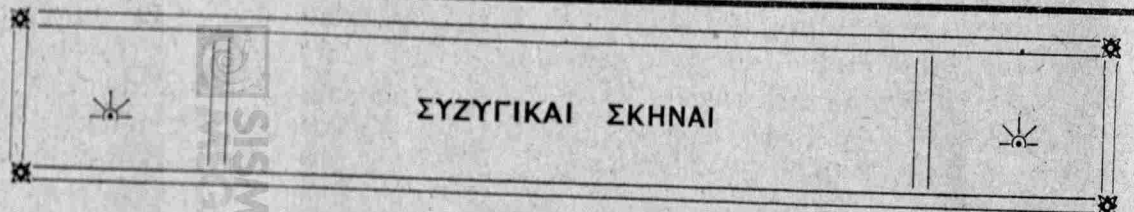
Βυζαντινός ναός εν Καστοριά

Ἡ Καστορία, πόλις τῆς ΝΔκῆς Μακεδονίας, ἐκτίσθη ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ, κατὰ τὴν 6ην μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα, κεῖται δὲ ἐπὶ χερσονήσου λοφώδους, βρεχομένη ὑπὸ τῆς Ὀρεστιάδος λίμνης, συνδέεται μετὰ τῆς λοιπῆς ξηρᾶς πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος διὰ στενοῦ ἰσθμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὗρηται ἔτι καὶ σήμερον οἱ ὑπὸ τῆς Ἄννης τῆς Κομνηνῆς μνημονευόμενοι πύργοι καὶ μεσοπύργια, πρὸ τῶν ὁποίων ὁ πατὴρ αὐτῆς Ἀλέξιος τῷ 1088 στρατοπεδεύσας, ἀνέκτησε τὴν πόλιν παρὰ τῶν καταλαβόντων αὐτὴν Νορμαννῶν.

Πολλοὶ πολλὰ περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως ἔγραψαν. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι αὕτη ἔλαβε τὸ ὄνομα ἕκ τε τῶν φυσικῶν καὶ τεχνητῶν αὐτῆς ὀχυρωμάτων, ὑφ' ὧν δίκην κάστρου περιβάλλεται.

Ἡ Καστορία διατηρεῖ ἀκμαία Ἑλληνικὰ Ἐκπαιδευτήρια. Ἡμεγυμνάσιον καὶ ἑξατάξιον Ἀστικὴν σχολὴν μετὰ 500 περίπου μαθητῶν, Παρθεναγωγεῖον μετὰ 200 μαθητριῶν καὶ δύο Νηπιακοὺς κήπους μετὰ 400 νηπίων. Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 900 λίρας. Παράδειγμα φιλανθρωπίας εἶναι τὸ Ἑλλην. Συσσίτιον, ἐν ᾧ στεγάζονται, σιτίζονται καὶ ἐκπαιδεύονται περὶ τὰ 100 ὄρφανὰ τῶν πέριξ ὁμογενῶν χωρίων, ὧν οἱ γονεῖς ἐγένοντο θύματα θηριωδίας καὶ βαρβαρότητος τῶν συγχωρικῶν αὐτῶν ψευδεπαναστατῶν. Πρὸς δὲ λειτουργεῖ καὶ Κυριακὸν σχολεῖον χάριν τῶν ἀγραμμάτων πολιτῶν. Ἀριθμεῖ 10000 κατοίκων, ὧν αἱ 8000 εἶναι Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τοῦρκοι καὶ Ἰουδαῖοι, καὶ 75 ναοὺς, ἐκτὸς τῶν μεταβληθέντων εἰς τεμένη κατὰ τὴν κατάκτησιν.

Ἀποστολεὺς ΧΡΥΣΟΣ Χ. ΚΗΡΑΓΚΟΥΝΗΣ

Jules Fiaux

ΠΩΣ ΝΑ ΕΥΔΟΚΙΜΩΜΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ

ΑΓΩΓΗ

[συνέχεια από σελ. 148]

Πράγματι, πρόκειται να συμπληρωθῆ, διὰ πολλοὺς μάλιστα νὰ ἐπαναρχίσῃ, ἡ παιδείσιν μας. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ μᾶς πτοῖ τούτο· εἶνε ὀλιγώτερον δύσκολον ἢ ὅ,τι φαίνεται καὶ ὅπως εἰς ὅλα τὰ πράγματα τὸ πρῶτον βῆμα μόνον· στοιχίζει. Ἐφ' ὅσον θὰ προχωρῶμεν, τοσοῦτον τὸ ἔργον μας θὰ καθίσταται εὐκολώτερον καὶ ἡ ἀμοιβὴ θὰ εἶναι ἀπείρως μεγαλειότερα τῶν καταβληθησομένων κόπων.

Ὁ ἱστορικὸς Gibbon δικαίως λέγει: «Ὁ ἄνθρωπος λαμβάνει δύο εἰδῶν ἀγωγὰς· τὴν μίαν τῷ παρέχουσιν οἱ ἄλλοι, τὴν ἄλλην, πολλῶ σπουδαιότεραν, τὴν λαμβάνει μόνος του». Ἀκριβῶς δὲ ἡ τελευταία αὕτη, ἡ καὶ οὐσιωδέστερα, παραμελεῖται περισσότερο κατὰ τὴν ἐποχὴν μας.

Ἡ ἀγωγή, τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν παρὰ τῶν ἄλλων, μᾶς παρέχεται ὑπὸ τῶν γονέων μας ἐν μέρει, ἔτι περισσότερο ἐν τῇ σχολῇ, ἀλλ' ἰδίως καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ βίου μας ὑπὸ τῶν περὶ ἡμᾶς καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων.

Ἡ ὑπὸ τῶν γονέων μας παρεχομένη ἀγωγή κρίνεται καλὴ ἢ κακὴ ἀναλόγως τῶν εὐνοϊκῶν ἢ μὴ ἐπὶ τῆς γενικῆς μας ἀναπτύξεως ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἐξήσκησεν ἐφ' ἡμῶν ἢ ἐν τῇ σχολῇ παρεχομένη εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μᾶλλον κακὴ ἢ καλὴ. Ταῦτ' οὐ συμβαίνει καὶ διὰ τὴν ἀγωγήν, ἣν λαμβάνομεν ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς καὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων μας.

Τὸ κυρίως ἄτοπον τῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων παρεχομένης ἀγωγῆς εἶναι ὅτι πάντοτε ἐλαττώνει καὶ συχνάκις ἐκμηδενίζει τὴν ἀτομικὴν μας δρᾶσιν.

Μὲ πολλὴν κρίσιν ὁ S. Smiles ἔγραψεν ὅτι πᾶν ὅ,τι εἶναι καμωμένον δι' ἡμᾶς μᾶς ἀφαιρεῖ ἐν τινι μέτρῳ τὴν ἀνάγκην, κατὰ συνέπειαν τὸν πόθον, νὰ τὸ κάμωμεν οἱ ἴδιοι, καὶ ὅτι παντοῦ ὅπου τὸ ἄτομον ὑπόκειται εἰς ὑπέρμετρον προστασίαν καὶ διοίκησιν, ἡ ἀναπόφευκτος τάσις τοῦ συστήματος τούτου εἶναι νὰ τὸ φέρῃ εἰς σχετικὴν κατὰστασιν ἀνικανότητος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ τῆς σχολῆς παιδείαν, δηλῶ ὅτι τὸ ὑποχρεῖν ἕκαστον ἄτομον νὰ ἀφιερῶν ἰσχυρὰ μέρους τοῦ βίου του, ἦτοι ἀπὸ 7 μέχρι 16 ἐτῶν, εἰς διανοητικὰς ἐργασίας οὐδόλως ἀνταποκρινόμενας πρὸς τὴν φυσικὴν τάσιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἀποτελεῖ ὑπερβολὴν προστασίας καὶ διοικήσεως.

Δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερο ἐπὶ τῆς ἀλυσιτελοῦς, διὰ τὴν μεγάλην πλειονότητα, ὑποχρεώσεως ὅπως ὑπόκειται τις εἰς ἀρκετὰ ἐντονὸν διανοητικὴν ἐργασίαν εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν τὸ ἄτομον ἔχει περισσοτέραν ἀνάγκην νὰ ἀναπτύξῃ τὰς αἰσθήσεις του, τὴν δεξιότητά του καὶ τὴν φυσικὴν του δύναμιν· ἀλλὰ θέλω νὰ τονισθῇ ἡ πολὺ σπουδαιότερα βλάβη, ἡ ὁποία γίνεται εἰς ἕκαστον νέον ὅταν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποκτήσῃ τὴν συνήθειαν, ἣν μετὰ μεγάλου κόπου δύναται κατόπιν νὰ ἀπομάθῃ· τίποτε νὰ μὴ κρίνῃ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ἀλλὰ νὰ παραδέχεται τὰς

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ

† 10 Δεκεμβρίου 1910.

ἐτοιμοὺς κρίσεις καὶ γνώμας καὶ τὴν διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν τῷ παρουσιάζουν.

Τοιοτοτρόπως ἡ σχολὴ καταστρέφει κατὰ μέγα μέρος ἐν τῷ ἄνθρωπῳ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐνεργητικότητος καὶ τῆς ἀτομικῆς του ἀξίας.

Ἐξερχόμενος τῆς σχολῆς ὁ νεανίας, ὁ στερούμενος τῆς συνηθείας νὰ κρίνῃ, νὰ ἐκφέρῃ γνώμην καὶ νὰ σκέπτεται ἀφ' ἑαυτοῦ του, τείνει νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς μερίδα ἢ σωματεῖον, τὸ ὁποῖον τῷ δεικνύει τί πρέπει νὰ σκέπτεται, πῶς πρέπει νὰ κρίνῃ καὶ τῷ παρουσιάζει ἐτοιμοὺς δοξασίας διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς κοινωνικὰς, πολιτικὰς καὶ θρησκευτικὰς του σχέσεις. Ἡ ἐφημερὶς ἰδιοποιεῖται τὸ ἄτομον ἅμα τῇ ἐξόδῳ του ἐκ τῆς σχολῆς. Ὅσον δὲ διὰ τὰς ἀτομικὰς του ὑποθέσεις πλανᾶται ἀπροσδιορίστως, ζητῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τινος θέσεως νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἄλλου. Καταντᾷ τοιοτοτρόπως εἰς σχετικὴν κατὰστασιν ἀνικανότητος.

Αἱ κρίσεις αὗται, οἱ κατὰ παραγγελίαν οὔτοι συλλογισμοί, τοὺς ὁποίους μᾶς εἰσήγαγον εἰς τὸ πνεῦμα ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐκπαίδευσως καὶ ἀγωγῆς, εἴτε καλοὶ εἴτε κακοί, εἶναι πράγματι προκαταλήψεις, ἀποτελοῦσαι ἐν τῷ συνόλῳ τύπον, ὅστις, παραβιάζων τὴν ἀτομικότητά μας, δίδει εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν τὴν αὐτὴν διανοητικὴν διάπλασιν, τὰς ἰδίας σκέψεις, τὰς ἰδίας πλάνους καὶ ἐν ταύτῃ τὰς ἰδίας ἀληθείας. Ἡ πρωτοτυπία χάνεται.

Ἴδου διατί εἴμεθα ἠναγκασμένοι ὄχι μόνον νὰ συμπληρώσωμεν, ἀλλὰ νὰ ἐπαναρχίσωμεν τὴν παιδείσιν μας. Τὴν ἐργασίαν ταύτην πρέπει ν' ἀρχίσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον, διότι θὰ καταστῇ δυσκολώτερα ὅσον προχωροῦμεν εἰς τὴν ἡλικίαν.

Ἡ ἀγωγή καὶ ἡ παιδείσιν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπιβάλλει ἡ κοινωνία, εἶναι βακτηρίαι, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ μάθωμεν ν' ἀπαλλαγῶμεν. Ἀναντιρρήτως θὰ ἦτο εὐκολώτερον ἐὰν ἐμανθάνομεν νὰ βαδίζωμεν ἄνευ βακτηριῶν.

Τὸ πρότιστον λοιπὸν τῶν καθηκόντων μας, ὅπως ἀναπτύξωμεν τὴν θέλησιν μας, εἶνε νὰ θραύσωμεν τὸν τύπον τῶν προκαταλήψεων, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶνε περιορισμένη ἡ διάνοιά μας, νὰ ἀνακινήσωμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς κρίσεως καὶ ν' ἀναλάβωμεν τὴν ἀτομικότητα, δι' ἧς μᾶς ἐπροίκισεν ἡ φύσις.

Ἄς μάθωμεν νὰ βαδίζωμεν ἐπὶ τῶν ποδῶν μας ἄνευ τεχνητῆς βοήθειας.

* * *

Δὲν θέλω ἐνταῦθα νὰ καταδικάσω γενικῶς τὴν σχολὴν, ἥτις δύναται νὰ μᾶς παράσχη μεγάλας ὑπηρεσίας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἐλευθερίαν, νὰ λαμβάνωμεν ἐξ αὐτῆς ὅ,τι μᾶς συμφέρει νὰ λαμβάνωμεν καὶ οὐδὲν πλέον καὶ ὅπως ὑπάρχει αὕτη εἰς τὴν διάθεσιν μας οὐχὶ μόνον, καθ' ἣν ἡλικίαν δὲν εἴμεθα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς θέσιν νὰ τὴν ἐκτιμήσωμεν, ἀλλ' εἰς κάθε ἡλικίαν καὶ ἐκτὸς τῶν συνήθων ὥρων τῆς ἐργασίας.

Θὰ συνεβούλευον μάλιστα ἐκείνους, οἵτινες ἐξαίρεσιν ποιῶντες, δὲν ἐπώλησαν ἤδη ἢ ἔρριψαν μακρὰν τὰ σχολικὰ των βιβλία, μὲ τὸν κόρον ἐκείνον, ὃν αἰσθάνεται τις διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, ὅποταν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τῷ ἔχει ἐπιβληθῇ αὕτη, θὰ συνεβούλευον, λέγω, εἰς αὐτοὺς ν' ἀναλάβωσι τὰ βιβλία των καὶ ἐὰν ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν ἄς τὰ ἀναγνώσουν προσεκτικῶς μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἀντλήσουν ἐξ αὐτῶν ὠφελείας, ὑποβάλλοντες ὅμως τὴν διδασκαλίαν των εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐξέλεξις τῆς λογικῆς καὶ τῆς κρίσεως. Ἄς περιορίσουν μόνον τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην εἰς ἐνδιαφέροντα αὐτοὺς θέματα, ὧν ἡ εὐρυτέρα γνώσις δύναται νὰ καταστῇ ὠφέλιμος εἰς αὐτοὺς.

Θὰ ἠδυνάμην πολλὰ νὰ εἶπω περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαίδευσως, ἀλλὰ θὰ προὔκालον μακρὰς ἐξηγήσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν τὴν θέσιν των εἰς τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς ζήτημα.

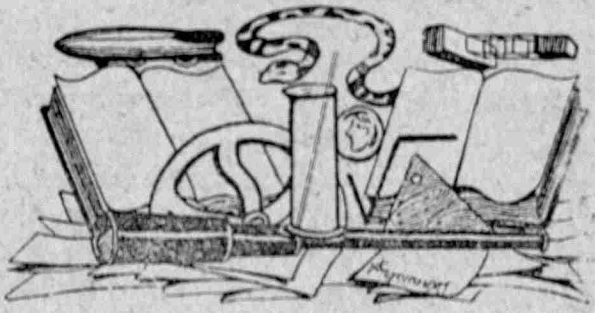
Παρατηρήσωμεν ἐν τοσοῦτῳ, ὅτι οἱ μᾶλλον εὐδοκίμοι ἐν τῷ βίῳ δὲν εἶναι συνήθως οἱ καλλίτεροι μαθηταὶ τῶν σχολείων καὶ πανεπιστημίων. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἑκατομμυριούχων καὶ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τῇ βιομηχανίᾳ ἐξεχουσῶν προσωπικοτήτων ἐλάχιστα ἐσύχνασαν εἰς τὰς σχολὰς.

Καὶ ἐν τούτοις, δύναται τις νὰ προεῖπῃ ὅτι διὰ πολὺν ἀκόμη καιρὸν θὰ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ ἐπαναρχίζωμεν μόνον τὴν ἀγωγήν τῆς θελήσεώς μας.

Ἔπεται «Τὸ ἰδεῶδες».

Κ. ΣΙΣΚΙΑΝΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Μ. ΜΑΥΣΕΙΔΟΥ, Ιατροῦ.

Η ΧΟΛΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΥΤΗΣ ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀτομικὴ ἀνοσία.

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι τινες, οἵτινες εἰσιν ἀπρόσβλητοι ὑπὸ τῆς χολέρας, ἂν καὶ καταπίνουσιν ἄφθονα τῆς χολέρας μικρόβια.

Εἰς τί ὀφείλεται ἡ ἀνοσία αὕτη δὲν ἀπεδείχθη ἄχρι σήμερον.

Ὅ,τι συμβαίνει διὰ τοὺς ἄνθρώπους, συμβαίνει καὶ διὰ τὰς πόλεις.

Ἐπάρχουσι τόποι, οἵτινες εἰσι μοιραίως καταδεδικασμένοι εἰς τὴν χολέραν.

Τοιοῦτοί εἰσιν ἐκεῖνοι, εἰς οὓς λείπεται τελείως οἱ νόμοι τῆς ὑγιεινῆς.

Ὁ μέγας ὑγιεινολόγος Proust λέγει κάπου: «ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἡ χολέρα ὄρᾳ ἐν τινι πόλει, εἶνε τὸ κριτήριον τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως», ὁ δὲ Fauvel προσθέτει: «μία πυρκαϊὰ δὲν εἶνε ποσῶς ἀνάλογος τοῦ σπινθήρος, ἐξ οὗ ἐγεννήθη, ἀλλὰ τῆς καυσιμότητος καὶ τοῦ συνωστισμοῦ τῶν ὑλῶν, ἃς συναντᾷ».

Ἐπάρχουσιν ἄλλοι τόποι, οἵτινες εἰσιν ἀπρόσβλητοι ὑπὸ τῆς χολέρας.

Ἡ χολέρα δὲν προσβάλλει τὰς χώρας, αἵτινες δὲν ἔχουσιν ἐμπορικὰς σχέσεις καὶ εὐρίσκονται μακρὰν τοῦ πολιτισμοῦ, αἵτινες κέκτληται λαμπρὰς ὑγιεινὰς συνθήκας. Ἴδου αὗται: Τὰ Πυρηναια, ἡ Ἀλπικὴ Ἑλβετία, ἡ Λυών, αἱ Βερσαλλίαι, αἱ Ἀνδαμάναι νῆσοι, ἡ Νέα Ζηλανδία, ἡ Εὐέλπις Ἀκρά, αἱ νῆσοι τῆς βορείου Εὐρώπης Φερῶαι, Ἐβρίδαι, Ἴσλανδία, ἡ πολιτικὴ χώρα τῆς Γριλλανδίας, ὁ κόλπος τοῦ Baffin ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ, ὁ κόλπος τοῦ Hudson ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ, ἡ Ρωσικὴ Ἀμερικὴ, ἡ Παταγονία, ἡ δυτικὴ παραλία τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Πολυνησία, ἡ Αὐστραλία, ἡ κεντρικὴ Ἀφρικὴ.

Θνησιμότης.

Ἡ ἐκ χολέρας θνησιμότης δὲν εἶνε σήμερον ὅπως ἄλλοτε.

Ἡ πρώτη ἐπιδημία ἐν Εὐρώπῃ, ἡ διαρκέσασα ἐπὶ 16 ὀλόκληρα ἔτη, ἔχει πέμψει εἰς τὸν Ἄδην περὶ τὰ τρία ἑκατομμύρια ψυχῶν.

Τὸ μικρόβιον τῆς χολέρας ἀπὸ ἐπιδημίας εἰς ἐπιδημίαν γίνεται ἡμερώτερον, φαίνεται, ἐφ' ὅσον ἀπομακρυνόμεθα τῆς πρώτης εἰς Εὐρώπην εἰσβολῆς του.

Ἄλλως τε, καὶ αἱ τεραστίως κατὰ τὰ τελευταία ἔτη ἀναπτυχθεῖσαι πρόοδοι τῆς ὑγιεινῆς κατάρθωσαν νὰ ἐξημερώσουν κατὰ πολὺ τὸ καμφάγον τῶν Ἰνδιῶν θηρίων.

Τὴν βαθμιαίαν ἐξασθένειν τοῦ μικροβίου τῆς χολέρας ἔφαλλε διὰ τοῦ ἐξῆς ἀμιμήτου τετραστίχου καὶ ὁ ποιητὴς Clovis Hugues:

Ce n'est plus qu'un cholérique
rien de vigoureux dans l'effort
de ce petit corps en virgule
ponctuant l'oeuvre de la mort.

Ἡ μέση θνησιμότης τῶν χολεροδλήτων ἀνέρχεται μέχρι 50 ἐπὶ τοῖς 100. Ἐπιδημίας τινὲς εἰσὶ φονικώτεροι ἄλλων. Ἡ θνησιμότης εἶνε μεγαλειτέρα περὶ τὰς ἀρχὰς μᾶλλον, παρὰ περὶ τὰ τέλη τῆς ἐπιδημίας.

Προφύλαξις καὶ θεραπεία.

Πρὶν ἢ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς προφυλάξεως, καλὸν θεωροῦμεν νὰ ἀπαντήσωμεν πρῶτον εἰς τὴν ἐρώτησιν:

Ἐπάρχουν εἰδικὰ προφυλακτικὰ κατὰ τῆς χολέρας φάρμακα;

Ναί, ἀπαντοῦν οἱ παρασκευασταὶ τῶν μυστικῶν σκευασμῶν, οἵτινες ἀνεφάνησαν ἐν τῷ ὀρίζοντι τῆς πόλεως μας, ὡς σωτήρες τῆς χολεροπασχούσης ἀνθρωπότητος, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐπιδημίαν.

Ἡμεῖς ἀπαντῶμεν στρογγύλῳ στόματι: ὄχι. Ἡ πείρα τῶν αἰώνων καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν κατάρθωσαν μέχρι σήμερον νὰ ἀνακαλύψωσι τὸ εἰδικὸν προφυλακτικὸν τῆς χολέρας φάρμακον.

Αἱ ἀντιχολερικαὶ σταγόνες, ἃς διαλαλοῦν οἱ ἀλχημιστὰς τῆς πρωτεύουσας, εἰσιν ἄγνωστοι εἰς τὴν ἐπιστήμην.

Τὸ ζήτημα τῶν ἀντιχολερικῶν πανακειῶν ἀπὸ τὸ ἐπιστημονικὸν ἔδαφος κατήλθε πρὸ ἡμερῶν εἰς τὰ τηλεγραφικὰ πρακτορεῖα.

Προχθὲς δ' ἔτι μεγάλος σχήμος ὁπαδὸς τοῦ Raspail, συνίστα διὰ μακρῶν τὸ καμφοροῦχον οἰνόπνευμα, ὡς τὸ καλύτερον ἀντιχολερικόν.

Ἡ καμφορά, ἣν τόσον ἐξεθείασεν ὁ μακαρίτης Raspail κατὰ πάσης νόσου καὶ μαλακίας, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ κάμῃ ἐξαίρεσιν διὰ τὴν χολέραν.

Τί δὲ νὰ εἰπῶμεν περὶ τῶν ἀντιχολερικῶν πιπῶν καὶ τῶν ἀντιχολερικῶν φλανελλῶν, ἃς διαλαλοῦσιν ἕτεροι ἐρευνηταί;

Φαίνεται ὅτι οἱ αἰῶνες ἀντιγράφουσιν ἀλήλους εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

Κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τοῦ 1832 καὶ 1849 ὡς πανάκειαι εἶχον προταθεῖ κατὰ τῆς χολέρας:

Τὸ σκόροδον, ὁ ὀπὸς τοῦ κρομμίου, τὸ βενον (Devergie), ἡ πυριτίς (Roux), ἡ ρίζα τοῦ ὑακίνθου, τὸ hachich (Ἰνδικὴ κάνναβις), ὁ ὄξικος ψευδάργυρος, τὸ μυρτιδανον (eubebe), ὁ Νιτρικὸς Ag., ἡ τανίνη, ἡ κλασικὴ σόδα, τὸ τεύκριον, τὸ ἀνθόνερο εἰς μεγάλας δόσεις, τὰ ἀντιχολερικὰ ἔμπλαστρα.

Ὁ Bally ἐθεράπευε πάντοτε τὴν χολέραν μὲ εἰσπνοὰς αἰθέρος, ὁ Fourcaut, φρονῶν ὅτι ἡ χολέρα ἦν ἠλεκτρικὴ ἐκδήλωσις, ἐγκωμιάζε τὰ ὑάλινα πόδια διὰ κλίνας, καθέκλας, τὰ ἐξ ὑάλου δωμάτια κτλ. κτλ. ὡς κακοὺς ἀγωγοὺς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Ὡς προφυλακτικὸν τὸ θαλάσσιον ἄλας, τῇ συστάσει τοῦ Recamier, ἐν χρήσει ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων ἐν Κίνα καὶ Ἰνδίας, ἔχαιρον ἐπίσης μεγίστης ὑπολήψεως. Ὁ ἰατρὸς Pelikan δισχυρίζετο ὅτι οἱ μεγάλοι καπνιστὰς διαφεύγουσι τὸν κίνδυνον ἄλλοι ἐθεράπευον διὰ δαρμοῦ καὶ τῆς κνιδώσεως διὰ τῆς κοινῆς τσουκνίδας. Ὁ Sandras ἐπὶ τῆς κοιλίας τῶν χολερικῶν ἔθετε πανίον μὲ ἀκόλ, τὸ ὁποῖον καὶ ἀνέφλεγεν!!

Ἐτεροι συνίστων τὰς ἐνέσεις τοῦ γάλα-

κτος ἐντὸς τῶν φλεβῶν. Ὁ χαλκὸς ἐπίσης ἐθεωρήθη ὡς προφυλάττων ἀπὸ τὴν χολέραν. Τῇ 26 δὲ Ἰουνίου 1844 ἕνας παράφρων, βέβαια, ἐπρότεινε εἰς τὴν Ἱατρικὴν Ἀκαδημίαν τὴν ἐνοφθάλμισιν τῆς συφιλίδος κατὰ τῆς χολέρας.

Τῷ 1854 ὁ χημικὸς Bréant, ἀποθνήσκων ἄφινε διὰ διαθήκης εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον 100 χιλ. φράγκα δι' ἐκεῖνον, ὅστις θὰ εὕρισκε τὸ εἰδικὸν ἀντιχολερικὸν φάρμακον ὅβ ὅλα ἔτη παρήλθον ἔκτοτε καὶ οὐδεὶς εὐτυχῆς θνητὸς εὐρέθη διὰ νὰ διεκδικήσῃ τὸ μέγα βραβεῖον.

Τὰ ὡς εἰδικὰ, δυστυχῶς, φερόμενα φάρμακα συνεπάγονται μέγαν κίνδυνον. Οἱ δι' αὐτῶν θωρακίζόμενοι, νομίζοντες ἑαυτοὺς ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ, παραμελοῦσι τοὺς στοιχειώδεις τῆς ὑγιεινῆς κανόνας, οἵτινες εἰσιν ἀπαραίτητοι διὰ τὴν προφύλαξιν.

Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ αὖθις, ὅτι εἰδικὸν ἀντιχολερικὸν φάρμακον δὲν ὑπάρχει, ἐκτὸς τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῶν συμβουλῶν τῶν ἰατρῶν.

Εἶνε δυνατόν νὰ ἀποφύγωμεν τὴν χολέραν;

Ναί, ἀπαντᾷ ἡ ὑγιεινὴ. Ὁ μέγας Laveran ἐδροντοφώνει τελευταίως ἐτι ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας, ὅτι ὁ τηρῶν τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ φοβῆται τὴν χολέραν.

Ἡ κατὰ τῆς χολέρας προφύλαξις περιλαμβάνει α' τὴν δημοσίαν ὑγιεινὴν καὶ β' τὴν ἀτομικὴν τοιαύτην.

Εἰς τὴν δημοσίαν ὑγιεινὴν ἀνήκουσι τὰ λοιμοκαθαρτήρια, αἱ στρατιωτικαὶ ζῶναι, αἱ ἱατρικαὶ ἐπισκέψεις, αἱ ἀπολυμάνσεις κτλ. «Ἀφ' ἧς στιγμῆς, λέγει ὁ μέγας ὑγιεινολόγος Proust, εἶνε ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ πανώλης, ὁ κίτρινος πυρετός, ἡ χολέρα ἔχουσιν ἴδιον πυρῆνα καταγωγῆς, ὅτι ἡ κοιτίς τῶν νοσημάτων τούτων δύναται νὰ περιορισθῇ, ὅτι δύναται νὰ καταλείπωσι τὴν κοιτίδα των, καὶ τέλος δύναται νὰ εἰσκομισθῶσιν, ἡ εἰσαγωγή αὕτη πρέπει νὰ προλαμβάνηται δι' ὑγιεινῶν μέτρων. Ἡ ἀνθρωπότης ἐπιβάλλει ταῦτα, εἶνε ἀνθρωπίνως δίκαια, καὶ πᾶσα κυβέρνησις πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ διαφυλάττῃ τὴν υγείαν τῶν πολιτῶν, ὧν τὰ συμφέροντα τῇ ἐνεπιστεύθησαν».

Αἱ ἀρχαὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναμένωσι τὴν ἐμφάνισιν τῆς χολέρας διὰ νὰ λάβωσι προφυλακτικὰ μέτρα. Ὅταν ἡ ἐπιδημία ὑπάρχῃ εἰς χώραν μᾶλλον ἢ ἥττον ἀπομεμακρυσμένην, ἤδη ἡ προφύλαξις ἀπαιτεῖται. Δέον νὰ συνιστάται μεγάλη καθαριότης ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, νὰ προπαρασκευάζωνται ἀπολυμαντικὰ μέσα καὶ λοιπὰ σχετικὰ ἐφόδια (αἰθουσαὶ καὶ κλίνας πρὸς ἀπομόνωσιν), νὰ γίνεται ἰδιαιτέρα ἐπιτήρησις ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν ὑδάτων, νὰ ἀπαγορευῶνται αἱ μεγάλαι συναθροίσεις καὶ πανηγύρεις καὶ ἐν γένει νὰ καταπολεμηθῇ πᾶσα προδιαθετικὴ αἰτία. Ὅταν παρουσιασθῶν χολερικὰ κρούσματα ἐν τινι πόλει, πρώτη φροντίς θὰ ἦνε: νὰ ἀπομονῶνται, ὡς οἶόν τε τάχιον, τὰ πρῶτα κρούσματα, ν' ἀπολυμαίνωνται τ' ἀποχωρήματα καὶ πᾶσαι αἱ ὀθόνηαι, ἐνδύματα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα ὑπὸ τούτων ρυπανθέντα καὶ τέλος νὰ ἐξακριβῶται ἡ πηγὴ τῆς λοιμώξεως (ὑδάτα πόσιμα καὶ ἄλλα) πρὸς πρόληψιν τῆς ἐξαπλώσεως τῆς νόσου.

(ἔπεται τὸ τέλος)

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραφόρος τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δώρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου· αἱ σχέσεις ἐπροχώρησαν ἀρκετά, πολὺ πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων, ὅτε ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης καλεῖται ὑπὸ τοῦ θείου τῶν Εὐγεν. Βολλούδη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπειγόντως. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡ Ἑλένη δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρει μόνη, ἐντρέπετο τὸν ἄνδρα καὶ μιαν ἡμέραν μετέβη εἰς τὸν πατέρα της διὰ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὸ πταίσμά της καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ἀφόρητον συζυγικὸν βίον.

Ἐκεῖνος, φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, ἀλλὰ πρὸ πάντων μὴ χάσῃ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Ἰβάν εἰς τὰς σκοτεινὰς ἐπιχειρήσεις του, συνέστησεν εἰς τὴν Ἑλένην νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ συζυγικὸν μέγαρον καὶ ὤρισεν, ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ἰβάν, ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑλένη ἐπέμεινε καὶ, διωκομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς της, ἠπειλήσεν ὅτι ἐκείνη θὰ ἐξωμολογεῖτο εἰς τὸν σύζυγόν της, ὁ Ἰάκωβος Δώρος πυροβολεῖ κατ' αὐτῆς καὶ τὴν πληγώνει εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ Ἑλένη μεταφέρεται εἰς τὸν οἶκον Ρώκοβιτς, ὅπου καὶ ἀπομονοῦται, ἀλλὰ κ' ἐκεῖθεν ἔγραψεν εἰς τὸν Θρασύβουλον καθησυχαστικὸν γράμμα, ὅπερ ὁμως δὲν ἔλαβεν ὁ Θρασύβουλος, διότι ἦτο ἀσθενής, ἀλλ' ὁ θεῖός του. Ὁ Θρασύβουλος, ἵνα θεραπευθῇ, στέλλεται μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Εὐγενίας εἰς Ζάκυνθον, ὅπουθεν ἐπιστρέφει ὑγιής. Ἡ Ἑλένη, μετὰ τηλεγράφημά της πρὸς τὸν Θρασύβουλον, ἔρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν συνοδευοῦσα καὶ τὸν μικρὸν υἱὸν τῶν. Τὸ ζεύγος ἐγκατέστη εἰς Κωνσταντινούπολιν.

✦

— Εἶσαι ἄγγελος! ἐφώναξεν ὁ Θρασύβουλος, ἐναγκαλιζόμενος τὴν Ἑλένην, εἶσαι ἡ ἀγνοτέρα ψυχὴ!

— Καὶ τώρα ποῦ ἡ διαφορὰ ἐλύθη, ἐξηκολούθησεν ἐκείνη, ὡσεὶ μὴ ἀκούσασα τοὺς ἐπαίνους του, τὴν Κυριακὴν θὰ γίνῃ ὁ γάμος, σὲ πολὺ στενὸ κύκλο βέβαια καὶ ἐγὼ θὰ γίνω κουμπάρα.

— Εὐγε, Ἑλένη μου, εὐγε! Αἱ εὐχαι τῶν ὀρφανῶν, ποῦ εὐηργέτησας, ἄς σὲ προστατεύουν ἀπὸ κάθε κακό.

✧

Τοιαῦται γενναῖαι πράξεις τῆς Ἑλένης ἀντεπεκρίνοντο τελείως πρὸς τὰ αἰσθήματα τοῦ Θρασύβουλου ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀκριβῶς ψυχὴν εὐαίσθητον καὶ πολὺ εὐγενῆ· ἠὲ χαριστήθη πολὺ, ἐν τούτοις, μετὰ τὴν διήγησιν ἐκείνην, μὴ ἐπίμονος ἰδέα ἤρχισε νὰ τὸν βασανίζῃ.

— Ἡ Ἑλένη τόσο ἐργάσθη διὰ νὰ νομιμοποιηθῇ τὰς σχέσεις μᾶς συγκατοίκου της καὶ μάλιστα ὑπεβλήθη εἰς θυσίαν χάριν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν οὔτε ἐγνώριζε καν, ἐγὼ ἐν τούτοις μένω ἀδρανῆς καὶ οἷδὲ καν σκέπτομαι νὰ ἐπισημοποιήσω τὸν γάμον μᾶς αὐτόν. Ἡ ἀγάπη μ' ἔχει, παρασύρει, ἐν τούτοις πρέπει νὰ γίνῃ ὅ,τι θὰ γίνῃ.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθησε σκεπτόμενος.

— Αὐτὸ εἶναι καθήκον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κάμω χωρὶς νὰ τὸ ἀναβάλλω, εἶναι καθήκον τοσοῦτο μᾶλλον ἱερόν, ὅσον ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποίαν μοῦ ἐνέπνευσεν ἡ γυναῖκα αὐτὴ καὶ μοῦ ἐμπνέει ἀκόμη, πραγματικῶς ἀληθινῆς καὶ μεγάλης. Μὲ ἀγαπᾷ, μὲ τὴν ἀγάπην ποῦ εὐκολὰ δὲν εὐρίσκει κανεὶς μέσα σὲ στήθη γυναικεῖα, μὲ τὸ σθένος ποῦ οἱ ἄνδρες καυχῶνται μόνον ὅτι τὸ ἔχουν καὶ ὁμως εἶναι τόσο σπάνιον καὶ εἰς αὐτούς.

Κάθε ἄλλη εἰς τὴν θέσιν της, κάθε ἄλλη, μεθ' ὅσα ἔπραξε, κατελοῦσα ἀπὸ τόσο ὑψηλά, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς θὰ ἔθετε τοὺς ὅρους της, θὰ ἀπῆται ἀπὸ ἐμὲ ὅ,τι ἐφαντάζετο καὶ θὰ διέγραφε σχέδια. Ἐνῶ αὐτὴ παρεδόθη εἰς τὴν καρδιά μου, εἰς τὸ ἔλεος καὶ εἰς τὴν γενναιοτήτά μου, μὴ σκοτιζομένη καὶ πολὺ τὰ σχόλια τῆς κοινωνίας καὶ ὅλα αὐτὰ γὰ νὰ μὴ μὲ λυπήσῃ, νὰ μὴ κάμῃ τὴν ἀρχὴν...

— ὦ! ἐξάπαντος, ἂν ὑπάρχῃ ἀδιάσπαστος ἄλυσσις, εἶναι ἡ ἄλυσσις ποῦ ἐσφυρηλάτησεν ἡ εὐγένεια καὶ ἡ γενναιοτήτης τῆς ψυχῆς...

Καὶ μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς διήλθε τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ἔφαγε μηχανικῶς καὶ ὅλως ἀφηρημένως ἀπῆντα εἰς τὰς ὁμιλίαις τῆς Ἑλένης, ἡ ὁποία ἐτόλμησε μὴ στιγμὴ νὰ τοῦ εἴπῃ:

— Ἀπόψε, Θρασύβουλε, κάπου ἄλλοῦ ἔχεις τὸ νοῦ σου.

— Ὅχι, Ἑλένη, σοῦ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ὅτι μόνον γὰρ σὲ τώρα σκέπτομαι, μόνον γὰρ σέ!

Καὶ δὲν ἐψεύδετο, ἐσκέπτετο διὰ τὴν Ἑλένην καὶ ἐβασανίζετο ἀπὸ τὰς σκέψεις του, διότι ἐφοβεῖτο ὅτι εἰς τὴν πραγματοποιήσῃν θὰ εὐρίσκειν ἐμπόδια μεγάλα.

Ἡ Ἑλένη, ἐν πρώτοις, ἦτον ἀκόμη ἐπισήμως σύζυγος ἄλλου, ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἐξ ἄλλου δὲ ἦτο καὶ κόρη. Διὰ νὰ ἐστεφανώντο λοιπὸν τὸν Θρασύβουλον, ἔπρεπε προηγουμένως νὰ ζητήσῃ διαζύγιον ἀπὸ τοῦ συζύγου της· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι μερὴς τῆς στιγμῆς καμμίαν ἐνόχλησιν ἐκ μέρους τοῦ ἠσθάνθησεν, ἐν τούτοις ποῖος θὰ ἐβεβαίωσεν ὅτι τὴν ὥραν, καθ' ἣν θὰ ἐκαλεῖτο ὁ Ἰβάν ὡς ἀντίδικος, δὲν θὰ εὐρίσκειν ἀφορμὴν νὰ ἐκδικηθῇ, ὅχι ἐξ ἀγάπης, ἀλλ' ἐκ συμφέροντος, τὴν γυναῖκα, ἡ ὁποία τὸν ἠπάτησεν;

Ἀλλὰ δὲν ἦσαν μόνον τὰ κολύματα ταῦτα. Ἐφοβεῖτο καὶ ἄλλα ἐκ μέρους τῆς οικογενείας του. Ὁ θεῖός του, πρὸ πάντων, εἰς ἐμάνθανε τὸ σκάνδαλον ἦτο ἱκανὸς νὰ κάμῃ πολλὰ πράγματα. Τὸν ἐγνώριζε τὸν Εὐγένιον Βολλούδην ἀπὸ ἄλλας περιστάσεις καὶ ἤξευρε τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ. Ἐν τούτοις ἤλπιζεν ὁ Θρασύβουλος.

— Ἄν δὲν μάθῃ τὸ σκάνδαλον, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, πιστεύω νὰ τὸν πείσω... καὶ ὁμως ἔρχεται σὲ τόσο ἀκατάλληλη περίστασι!

Πολὺ τὸν ἐτρόμαξεν αὐτὸς ὁ ἐρχομὸς τοῦ θείου του.

Ἦθελε καὶ ν' ἀποκρίνῃ ἀπὸ τὸν Εὐγένιον τὰς μετὰ τῆς Ἑλένης σχέσεις του, ἀλλ' ἠθελε καὶ νὰ μὴ τὴν πικράνῃ, ἐκμυστηρευόμενος εἰς αὐτὴν τοὺς φόβους του αὐτοῦς.

Ἐβασανίζετο λοιπὸν φοβιρὰ διὰ νὰ εὖρη κάποιαν λύσιν, ἡ ὁποία πάντοτε τοῦ διέφευγε μετὰ τὸν ὕπνον του. Τὰ μεγάλα προβλήματα διὰ νὰ λυθῶσι θέλουν καὶ μεγάλας ψυχὰς, δραστήρια μέτρα. Πρὸ αὐτῶν δὲν ἔπρεπε νὰ δειλιάσῃ ὁ Θρασύβουλος.

— Εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις χρειάζεται ἡ γενναιοτήτης καὶ τὸ θάρρος, ἐσκέπτετο, ὡσεὶ ἐπιπλήττων τὸν ἑαυτόν του. Πρέπει νὰ μὴ ὑποχωρήσω πρὸ οὐδενός. Ἡ Ἑλένη θὰ γίνῃ ἡ νόμιμος σύζυγός μου.

Καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἀπεκοιμήθη.

✧

Ἡ ἐπομένη διὰ τὸν Θρασύβουλον ἦτο ἡμέρα τῶν ἀποφάσεων· ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ ἐργαζόμενος πρὸς πλήρωσιν τῶν ὅσα ἐσκέπθη. Καὶ ἤρχισεν ἀπὸ τὴν Ἑλένην. Τὴν ἔφερεν εἰς τὸ μικρὸ σαλονάκι τῶν καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν καναπέ πλησίον της.

— Ἑλένη μου, ἤρχισε νὰ τῆς λέγῃ, ἐκεῖνο ποῦ ἔως τώρα ἀπὸ ἀβροῦτητα παρέλειψες νὰ μοῦ τὸ πῆς, νὰ μοῦ ὑπενθυμίσης, μοῦ τὸ εἶπε ἡ ψυχὴ μου μὲ τὴν περὶ ζωῆς φωνὴ τῆς, μοῦ τὸ εἶπε, διότι ἦτο τὸ καθήκον μου.

— Τί θέλεις νὰ ἐννοήσῃς μ' αὐτό;

— Ἐξηγοῦμαι: σὺ ἀφήκες τὸν σύζυγόν σου, τὰ πλούτη του, τὴν πατρικὴν σου οἰκίαν, τὸν οἰκογενειακὸν σου ὄνομα, τὴν ὑψηλὴν ἀριστοκρατίαν, τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ὅλα τὰ καλὰ διὰ νὰ ἔλθῃς κοντὰ μου, διὰ νὰ μοιρασθῆς μαζί μου τὸ ψωμί, τὸ ὅποιον ὁ κόπος μου μᾶς χαρίζει. Ἡ πτωχεία δὲν σὲ τρομάζει· αἱ ἀνάγκαι, ὁ περισπασμός, αἱ ἐργασίαι δὲν σὲ φοβίζουσιν χάριν μου. Εἰς ὅλα αὐτὰ ὑπομένεις, ἀντὶ δὲ ὅλων αὐτῶν δὲν νομίζεις ὅτι πρέπει καὶ σὺ νὰ ζητήσῃς κατὰ τι ἀπὸ ἐμέ;

— Τὴν ἀγάπην σου, Θρασύβουλέ μου, τὴν ἀγάπην σου.

— Λοιπὸν, Ἑλένη, ἡ ἀγάπη ἡ δική μου τοῦλάχιστον δὲν ἐφάνη πούθενά· ἔως τώρα, σὲ κανὲν ἔργον μου, σὲ καμμιὰ πράξί μου. Πρέπει ὁμως νὰ μὴν ἀργήσῃ... εἶσαι ἀκόμη κυρία Ρώκοβιτς καὶ ἄς μὴν ἔχῃς πλέον μ' αὐτὸν τίποτε κοινόν· τὸ παιδί αὐτό, τὸ δικό μας αὐτὸ ἀγγελούδι, ἐπισήμως ἀνήκει εἰς τὸ τέρας ἐκεῖνο... Ἐν τούτοις σὺ καὶ αὐτὸ εἶσθε δικοί μου, ποῦ μόνον ἓνα ὄνομα σᾶς λείπει γὰρ νὰ χαιρετοῦν ὅλοι: ἡ κυρία Ζωκίδου καὶ τὸ παιδάκι της... Θὰ σὲ στεφανώθῃ λοιπὸν ἐπισήμως ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερα καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ κινήσῃς ἀγωγὴν ἐπὶ διαζεύξει κατὰ τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς... ἐκτός ἂν νομίζῃς ὅτι πρέπει νὰ κάμῃς ἀλλέως, ἐκτός ἂν μετενόησες...

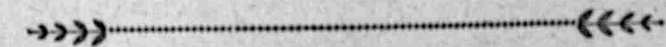
— Θρασύβουλέ μου, καλέ μου Θρασύβουλε, αὐτὰ σου τὰ τελευταῖα λόγια μοῦ ἐπλήγωσαν τὴν καρδιά· καλλίτερα νὰ μὴ τᾶλεγες. Ἀκόμη λοιπὸν ἀμφιβάλεις γὰρ τὰ αἰσθήματά μου, ἀκόμη δὲν ἐγνώρισες τὴν Ἑλένην σου; Ὅχι, δὲν μετενόησα δὲν μετανοῶ δι' ὅσα ἔπραξα· σὺ τὰς λέγεις θυσίας, ἐγὼ δὲν βλέπω τίποτε ἄλλο παρά τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς αἰσθήματος, ὅπως τὸ ἀντιλαμβάνομαι... Ὅχι, τὸ ὄνομα Ζωκίδης εἶναι πολὺ γλυκύτερον ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ χυδαίου ἐκείνου ἀνδρὸς καὶ ἄς μὴ συνοδεύεται μὲ τὴν λάμπριν τῶν διαμαντῶν του καὶ τῶν ἠλεκτρικῶν φώτων. Δὲν θέλω νὰ εἶμαι πειὰ Ρώκοβιτς, τὸ πετῶ τὸ ὄνομα αὐτὸ μὲ ἀπέχθειαν καὶ τὸ ὄνομα Δώρου τὸ ἀντιλάσσω μὲ τ' ὄνομά σου...

Ὁχρίασεν ἡ Ἑλένη, ὅταν ἐπρόφερε τὰς τελευταίας ἐκεῖνας λέξεις καὶ ἐκλονίσθη...

Ὁ Θρασύβουλος τὴν ἐνηγκαλίσθη μὲ τρυφερότητα...

— Ἑλένη μου, καλὴ μου Ἑλένη, πόσο ἠθελα νὰ ἦμην μέγας διὰ νὰ...

Αἱ φράσεις του διεκόπησαν ἀπὸ θερμὰ καὶ παραιοταμένα φιλιὰ! (ἀκολουθεῖ)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΑ ΜΟΝΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΟΤΑ

Προσοχή εἰς τὰς ψευδεῖς ρεκλάμας!

Ἐπειδὴ ἄνθρωποι ἑλαφρᾶς συνειδήσεως, ἐπιφελοῦμενοι ἐκ τῆς μεγάλης καταναλώσεως τῶν ποτῶν τοῦ ὀνομαστοῦ ἐν Γκιμουλιζίνῃ Ἐργοστασίου Α. Γ. Γκαργιζίδου, παρεποίησαν τὸ σῆμα τοῦ Ἐργοστασίου, συνιστῶμεν εἰς ἅπαντας τοὺς καταναλωτὰς νὰ ἀπειθῶνται μόνον εἰς πρώτης τάξεως καταστήματα.

Πρὸς ἀποφυγὴν παραποιήσεων νὰ ἀπαιτῆτε ὅπως φέρουν αἱ φιάλαι τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ἐργοστασίου: On ne contrefait que, ce qui est supérieur.

Εἶδη: Δούζικον ἄγρον ἐκ σταφυλῆς, Βύσιον, Κοινὰ ἐξ ἀποστάγματος οἴνου, Στομαχικόν, Ἡδύποτον, Μέντα, Ταντούρα.

Πρακτορεῖα εἰς ὅλας τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Τουρκίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΖΩΗ

Γράφουσιν ἡμῖν ἐξ Ἑσκή-Σελίε:

Ὡραία καὶ γοητευτικὴ ἐτελέσθη τὴν προπαρελθούσαν Κυριακὴν ἑορτὴ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγκαινίων τῆς νεοτεύκτου αἰθούσης τῆς παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἑσκή-Σελίε ὁμογενοῦς παροικίας. Ἡ τελετὴ ἤρξατο τὴν 3 μ. μ. εὐρωπαϊστὶ διὰ μουσικῆς συναυλίας, ἐκτελεσθείσης ὑπὸ νέων καὶ νεανίδων ἐρασιτεχνῶν, ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν τοῦ καλοῦ πλαγιαυλιτοῦ κυρίου Π. Ξανθοπούλου καὶ τῆ εὐγενεῖ συμπράξει τοῦ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς γερμανικῆς σχολῆς καὶ πεπειραμένου κλειδοκωμβαλιστοῦ κυρίου Muller, διεξαχθείσης δ' ἐπιτυχέστατα ὑπὸ τὰ παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου. Δυστυχῶς, ὁ χώρος, τὸν ὁποῖον διαθέτει ἡ ὑμετέρα ἐπιθεώρησις, μᾶς στερεῖ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ ὀνομάσωμεν ἕνα ἕκαστον τῶν λαβόντων μέρος ἰδιαιτέρως, θὰ ἦτο ὁμως παράλειψις στοιχειώδους καθήκοντος, ἐὰν ἀντιπαρηχόμεθα τὸ ὄνομα τῆς δεσποινίδος Εὐφροσύνης Νέζερ, κατακλησάσης τὸ ἀκροατήριον διὰ τῆς ὥρας καὶ ἀργυροῦ φωνῆς τῆς. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συναυλίας, ὁ ἀκάματος πρόεδρος τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς ἀξιότιμος Ιατρός κύριος Π. Μπέμπης ἐξεφώνησε λαμπρὸν λόγον, καθ' ὃν ἀνηγγέλθη ἡ εἰς εὐεργέτην τῆς παροικίας ἀνακήρυξις τοῦ συμπαθοῦς συμπολίτου κυρίου Γεωργίου Κωνσταντινίδου, προφρόνως προσεγγκόντος τὸ ἔλλειπον χρήμα πρὸς ἀνέγερσιν τῆς αἰθούσης, ὑπὸ τύπον δανείου χρεωλυτικῶς ἐξοφληθησομένου καὶ ἀπεκαλύφθη ἡ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἀνηρημένη εἰκὼν αὐτοῦ ὑπὸ τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τῶν παρεϊτώτων. Εὐχόμεθα ὅπως ὁ ἀξιὸς ἀνὴρ ἀξιῶς εὖρη μιμητῆς.

Περατωθείσης τῆς συναυλίας, ἐπηκολούθησε χορευτικὴ ἑσπερίς, διαρκέσασα, ἐν μέσῳ ἀδιαπτώτου φαιδρότητος καὶ εὐθυμίας, μέχρι μεσονυκτίου, ὅτε τὸ πλῆθος διελύθη ἀπελθὼν εἰς τὰ ἴδια.

Τιμὴ καὶ χάρις ὀφείλεται πρὸς τὸν ρέκτην καὶ ἀεικίνητον πρόεδρον τῆς παροικίας κύριον Π. Μπέμπην, εἰς τὰς ἀόχλους προσπάθειάς τοῦ ὁποῖου ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχία τῆς ἑορτῆς, εὐγνωμόνως δὲ ἡ παροικία θὰ ἀναμνησθεῖ πάντοτε τῶν συμπαθειῶν ἐρασιτεχνῶν, τῶν γοητευσάντων τὴν πολυπληθῆ συνάθροισιν, ἀπεκδεχομένη καὶ εἰς τὸ μέλλον τὴν εὐγενῆ αὐτῶν συναντίληψιν.

Δ. ΠΟΛΙΤΗΣ

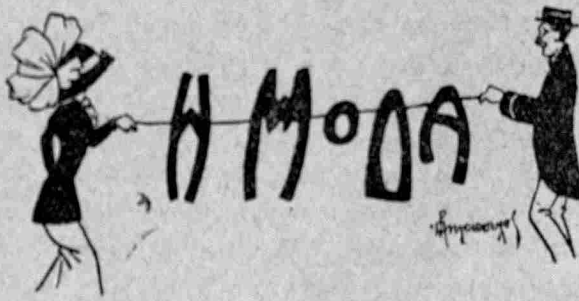
Ὡσαύτως ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως:

Τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐδέχθημεν τὴν ἐπισκεψιν κυνηγῶν, ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴν κοινωνίαν τῆς πόλεώς σας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν 4 ὁμογενεῖς. Εὐελπιστοῦντες ὅτι αἱ πληροφορίες αὐταὶ θὰ ἐνδιαφέρουν κάπως τοὺς κυνηγούς, σὰς πληροφοροῦμεν τὸ ἀποτέλεσμα:

Δ. Ζαρίφης	14	πέρδικας,	11	λαγούς.
Ράλλης	6	>	8	>
Εὐστρατιάδης	13	>	5	>
Γιάγκο βέης Ἰωαννίδης	9	>	7	>

Ὡστε τὸ ρεκόρ εἶχεν ὁ κ. Ζαρίφης, ὃχι μόνον τῶν θηραμάτων, ἀλλὰ καὶ τῆς γενναιοδωρίας, διότι ἀφήκεν ἀρκετὰ στρογγύλον ποσὸν ὑπὲρ τῆς σχολῆς, ἣν διατηροῦσιν οἱ Ἕλληνες ὑπάλληλοι τοῦ σταθμοῦ διὰ τοὺς παρ' αὐτὸν κατοίκους.

ΑΡΓ. ΤΑΧΠΩΡΣΗΣ

Ἀπεφασίσθη τέλος ἡ ἐγκατάλειψις τῶν ὀχρῶν χρωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τοσοῦτον μᾶς ἤρρεσκον, καὶ ἀφυπνίσθησαν, ὡς διὰ μαστιγίου, τὰ ζωηρὰ χρώματα, αἱ ἀποχρώσεις τῶν ὁποίων ποικίλλουσιν ἐπ' ἀπειρον. Παρατηρήσαμεν ὅτι τὸ ρόδινον εἶναι πολὺ ὠραιότερον ἢ ἄλλοτε, ὅτι τὸ κυανοῦν εἶναι πολὺ ἀρμονικώτερον τοῦ ὀχροῦ καὶ ὅτι ἐπιτυγχάνονται ἐκ τῆς προσεγγίσεως αὐτῶν λαμπρότατοι συνδυασμοί. Ἐνθαρρυνθεῖσαι ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης αἱ ράπτριαι μᾶς, εἴθεσαν τοὺς δακτύλους ἐπὶ τῆς νέας μουσικῆς κλίμακος τῶν χρωμάτων καὶ ἐδημοῦργησαν συνδυασμοὺς νέους καὶ τολμηροῦς. Ἰδιαιτέρα δὲ ὄλωσ θέσις ἐπεφυλάχθη εἰς τὸν χρυσόν.

Ὅποια καλλονή, ὁποῖα ἀπιράμιλλος καλαισθησία εἰς τὰ μακρὰ καὶ εὐθέα ἐνδύματα ἐκ βελούδου κλαδωτοῦ, εἰς τὸ ὅποιον συμπλέκονται χρυσὸς καὶ κυανοῦν ἐπὶ γῆς πρασίνης (βερ φορέ), ἦν ἀναδεικνύει ὠραιότεραν ἀκόμη βαθύ λόχρον ὑπόρραμμα! Μία μπάντα ἀπὸ μαύρην ἀλώπεκα, διατρέχουσα τὸ σύνολον τοῦτο, ἐμποιεῖ θαυμασίαν ἐντύπωσιν.

Εἰς τὰ φορέματα ἐπιδιώκεται πλέον ἢ ἄλλοτε ὁ πλοῦτος καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια διὰ τὰ φορέματα τῶν ἑσπεριδῶν καὶ ἡ μακαρία τῆς ἄλλοτε ἀπλότης διὰ τὰ φορέματα τῆς ἡμέρας.

Εἶδομεν φόρεμα ἀπὸ σατέν ζωηροῦ κυανοῦ χρώματος, ὀλίγον βαθύ, μὲ ἀμπιεσμένον, μὲ περικάρπια χειρῶν (κατάκια τοῦ μανικιοῦ), μὲ μίαν λοξὴν ταινίαν εἰς τὴν ζούπ ἀπὸ βελούδου μὲ στίγματα ἀπὸ ζωηρὸν κόκκινον ἐπὶ χρυσοῦς γῆς. Μία σειρά ἀπὸ μικρὰ γκρελὸ ἐκ τοῦ αὐτοῦ στικτοῦ βελούδου ἦτο διεσπαρμένη ἐπὶ τοῦ ὅλου.

Ἐτερον ὠραῖον φόρεμα ἀπλούστατον, μὲ ζούπ πάρα πολὺ κοντὴν, ἀπὸ μαλακὸν ὕφασμα ὡς ζερσέη, συνοδευομένην ἀπὸ μίαν ζακέταν τελείως ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τοῦ σώματος, χωρὶς οὐδένα γυρον εἰς τὴν ἀκρὰν καὶ κουμβωνόμενον εἰς τὸ μέσον τοῦ στήθους δι' ὀρατῶν κομβίων. Ἐλας ἄσπρος γιανκᾶς γυρισμένος, κοσμῶν τὸν λαιμὸν καὶ δύο μικρὰ τζεπάκια κουμβωμένα προσαρμόζονται εἰς τὰς

ἀκρὰς. Εἶναι ἀκριβὸς ὁ ρυθμὸς τοῦ 1880, τὸν ὁποῖον ἀνευρίσκομεν ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἴσως διὰ τοῦτο εἶναι τοσοῦτον θελκτικὸς.

Τὰ νυκτερινὰ φορέματα τῶν χορῶν καὶ τοῦ θεάτρου εἶνε πλέον ἢ ἄλλοτε κοντὰ. Τὸ μεγαλειότερον οἷς εἶναι νὰ εἶναι ἄνωθεν τῶν σφυρῶν, μὲ ἐξεζητημένην φιλοκαλίαν περικνημίδαν καὶ ὑποδημάτων. Οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ ἀποδώσῃ ὠραιότεραν τὴν χάριν τοῦ γυναικεῖου σώματος τῆς ἐνδυμασίας ταύτης καὶ τῆς ἑλληνικῆς κομμώσεως, ἣτις εἶναι ἤδη ἡ κορωνὶς τῆς γυναικείας χάριτος.

ΑΣΙΜΙΝΗ

ΤΟ ΜΑΚΡΥΝΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

Καράβι ἀνεμοζάλιστο καὶ θαλασσοδερμένο,
στάσου λιγάκι, ποῦ πετᾶς;
Ἄκου δυὸ λόγια: μὴ βαστᾶς
τὸ ταῖρι ποῦ προσμένω;

Μοῦπαν τὸ κύμα μιὰ φορὰ πῶς θὲ νὰ μοῦ τὸ
καὶ μέρα-νύχτ' ἀπ' τὸ γιालό, [φέρη,
τὴ θάλασσα παρακαλῶ
γιὰ τὸ φτωχὸ μου ταῖρι.

Μοῦπαν κι' αὐτό, καράβι μου: πῶς μακρὰ ἀπ'
θάρθη τ' ἀηδόνια σὰν λαλοῦν. [τὰ ξένα
Μήπως, καράβι, μὲ γελοῦν
καὶ πιάνομαι μ' ἔξένα;

Γυρεύω ἐδῶ, γυρεύω ἐκεῖ, στὸν οὐρανό, στὸ
περάσαν δυὸ πρωτομαγιές, [χῶμα·
δυὸ στήν καρδιὰ γουκῶ πληγές
καὶ τὴν προσμένω ἀκόμα.

Καὶ τὸ καράβι ἀπάντησε: «Μὴν πιάνεσαι μ'
γύρνα καὶ διὲς τὸν οὐρανό. [ἔμένα·
Εἶν' τὸ ταξεῖδι μακρυνὸ
κι' ἀγύριστα τὰ ξένα...»

Καὶ τ' ἄρμενά του πλάγιασαν πάνω στὸ μαῦρο
σὰ ν᾿ ἄθελε καὶ τὸ νερό [κύμα,
νὰ μοῦ θυμίσῃ ἕνα σταυρό,
ποῦ γέρνει σ' ἕνα μνήμα.

ΟΜΗΡΟΣ ΜΠΕΚΕΣ

Ἄπὸ τὰ νέα καπέλα.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΤΟ ΜΑΥΡΟΓΕΝΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά
τοῦ « Ἀπ' Ὅλα »,

Συνεζητοῦμεν προχθές με ἓνα φίλον μου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ Μαυρογενείου Βραβείου τῆς Ἀρετῆς. Ὅπως καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐφαίνοντο μερικὰ σημεῖα τοῦ ἀγωνοθετήματος αὐτοῦ ἀκατανόητα καὶ δύσπεπτα.

— Μὴ τάχα, ἔλεγα εἰς τὸν φίλον μου, δὲν ὑπῆρχον ἄλλα σωματεῖα, τὰ ὁποῖα ἔδωκαν τρανώτατα δείγματα κοινωφελούς καὶ εὐεργετικῆς δράσεως καὶ ἐργασίας, μήπως δὲν ἔχομεν πλείστας ὄσας ἀδελφότητας, τῶν ὁποίων σκοπὸς καὶ πρόγραμμα εἶναι ἡ ποδηγέτησις τῆς κοινωνίας καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπέκτησαν τίτλους εὐγνωμοσύνης καὶ ἀμαράντου στεφανώσεως τῶν χριστιανικῶν τῶν πράξεων;

— Ἀλλά, με διέκοψεν ὁ φίλος μου, δὲν ὑπεδείχθησαν ἐκ μέρους τῶν ἐνδεδειγμένων πρὸς τοῦτο, ὡς ἀξία βραβεύσεως. Πῶς λοιπὸν ἤθελες ἡ Ἑλλανόδικος Ἐπιτροπὴ νὰ κρίνῃ διὰ πράγματα καὶ ἔργα, τὰ ὁποῖα δὲν τῆς παρουσιάσθησαν:

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀπορῶ με τὴν λογικὴν σου εἶχες δηλαδὴ τὴν ἀπαίτησιν νὰ γίνῃ αὐτορεκλαμαρισμὸς τῶν σωματείων τούτων, ἢ ἔπρεπε σῶναι καὶ καλὰ νὰ ἐκλιπαρηθῆ ἡ εὐμενῆς κρίσις τῶν Ἑλλανοδικῶν, ἀφοῦ τὰ ἔργα τῶν σωματείων τούτων, μονοουχὶ φωνὴν ἀφιέντα, καταδήλως μαρτυροῦσι τὴν εὐεργετικὴν τῶν δρᾶσιν! Καὶ διότι παρελήφθη ἡ τυπικότης αὕτη, τοῦτο ἦτο λόγος ἀποχρῶν νὰ μὴ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει;

— Μά! μοῦ ἀπαντᾷ ὁ φίλος μου, τί τὰ θέλεις, εἶναι καὶ αὐτὸ ἓνας ὁρος τοῦ διαγωνίσματος. Πρέπει νὰ ὑποδειχθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ τοιαῦτα πρόσωπα ἢ σωματεῖα καὶ ἐκείνη θ' ἀποφασίσῃ ποῖα πρέπει νὰ βραβεύσῃ.

Ὁμολογῶ, ἀξιότιμε κ. Διευθυντά τοῦ « Ἀπ' Ὅλα », ὅτι δὲν ἠδυνήθην νὰ κατανοήσω τὸ ὄλον πνεῦμα τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου ἀκριδῶς μία ἀναπόσπαστος ιδιότης τῆς ἀρετῆς, τὴν ὁποῖαν ζητοῦμεν νὰ στεφανώσωμεν, εἶναι καὶ ἡ μετριοφροσύνη. Καὶ ὅμως ἡμεῖς τὴν θάπτομεν καὶ ὅταν ἀκόμη εὐρίσκειται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, διότι τάχα δὲν μᾶς τὴν παρουσίασε κανεὶς ἔχομεν δηλαδὴ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας τὸ φῶς τῆς λυχνίας καὶ δὲν θέλομεν νὰ τὸ ἴδωμεν, διότι δὲν ἤλθε κανεὶς νὰ μᾶς πῇ: «δὲν βλέπετε τὴν λάμπα!»

Διατί, παρακαλῶ, νὰ μὴ βραβευθῆ μία ὑπέροχος κόρη, ἣτις μετὰ παραδειγματικῆς ἀφοσιώσεως, αὐταπαρνησίας καὶ ἀλτροῦσμοῦ ὑπερέτερου παντὸς ἐπαίνου ἀφιέρωσε πλεῖστα ἔτη τῆς ζωῆς τῆς πρὸς περιθάλψιν καὶ ἀνακούφισιν τῶν μικρῶν ἀποκλήρων, τὰ ὁποῖα ἔρριψαν εἰς τὴν δίνην τῶν κοινωνικῶν κυμάτων ἀμπλακῆματα τῶν γεννητόρων, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν τὴν παρουσίασαν;...

Διατί, παρακαλῶ, νὰ μὴ στεφανωθῆ μία ἀδελφότης, ἢ ὁποῖα πολλὰ ἔτη πρὶν ὑπάρξῃ ἄλλη ὁμογάλακτος ἀδελφότης, νυχθημερόν κοπιᾷ καὶ ἐνδελεχῶς μοχθεῖ, ὅπως λυτρώσῃ μητέρα καὶ δώσῃ τὸ φῶς εἰς ταλαί-

πωρα ὄντα; ἢ διατί νὰ παροραθῆ ἢ ἄλλη πρεσβυγενεστάτη θυμαῖός τῆς αὕτη, δίδουσα πόρον ἐντίμου ζωῆς εἰς τόσας δυστυχεῖς ὑπάρξεις; διότι... δὲν τὰς παρουσίασαν;

Αὕτη εἶναι, κ. Διευθυντά, ἡ ταπεινὴ μου γνώμη, ἐπὶ τοῦ δημιουργηθέντος τούτου κοινωνικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον θὰ σημειώσῃ βεβαίως σταθμὸν προόδου καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως. Ἀξίος θερμῶν συγχαρητηρίων καὶ αἰδίου εὐγνωμοσύνης εἶναι ὁ εὐγενῆς ἀγωνοθέτης, ὅστις οὕτως ἐπικαίρως καὶ ἐθνωφελῶς ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀσκον αὐτοῦ φροντίδα καὶ μέριμναν πρὸς ὅ,τι συμβάλλει εἰς τὴν ἀνάδειξιν τοῦ ἔθνους. Τοιαῦται εὐρεῖται διάνοιαι καὶ μεγάλαι καρδίαι εἶναι διὰ κάθε κοινωνίαν, πρὸ πάντων διὰ τὴν Ἑλληνικὴν, φάροι τηλαυγεῖς, ἐκπέμποντες φῶς παρήγορον καὶ εὐεργετικὸν ἐν μέσῳ τῆς σαπρίας καὶ ἀναλγησίας, ἣτις μᾶς περιστοιχίζει.

ΠΕΡΙΘΙΟΣ

Ἡ ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΗ ΠΕΡΑΝ

Ἡ Κοινότης τοῦ Σταυροδρομίου ἐστερήθη πρὸ τίνος τοῦ ἀρχιερατικοῦ αὐτῆς προϊσταμένου, ὁ δὲ τέως ἅγιος Ἐλαίας ἀπεσπάσθη ἀπὸ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων, ἅτινα ἐπὶ ἐξαιτίαν ἐποίμανε, θῆμα μιᾶς ἰδιοτροπίας γενόμενος.

Ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ Πέραν εἶναι βεβαίως ἀξιόζηλευτος καὶ οἱ μνηστήρες παραδοκοῦν πάντοτε κανὲν ὀλίστημα τοῦ κατέχοντος τὴν θέσιν, διὰ νὰ δημιουργήσῃσι ζητήματα καὶ μεγαλοποιήσῃσι τὰ ἀπλούστερα.

Ὁ ἅγιος Ἐλαίας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης κατήντησεν ἀπρόσβλητος. Ἐν ἀμειπτον στάδιον, μία πολιτεία ἀνδρική καὶ ἀξιοπρεπῆς, μία πρᾶος καὶ ἀρχιερατικὴ πράγματι ἐξάσκησις τῶν καθηκόντων του, τὸν κατέστησαν ἓνα Μυριήλ, κύριον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συμπαθείας τῶν ἐνοριτῶν του καὶ τῶν πλείστων τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν του.

Καὶ εἰς τὴν ὑποστήριξιν αὐτῶν χρεωστῆται τὴν ἀντίστασιν, ἣν ἐπὶ τοσοῦτῳ ἀντέταξεν εἰς ἓνα ἀγενῆ ἀγῶνα.

Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ; τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἓνα κηλιδωμένον ράσσον ἐγεινεν ἀφορμῆ, ἀπρόοπτος ὄλως καὶ ἀκαταμάχητος, ὅπως ἀπεδείχθη, νὰ πέσῃ θῆμα τῆς δυσμενείας ἐνὸς πλουτοκράτου καὶ ἐνὸς τέως ἰδιορρύθμου.

Οἱ περισσότεροι προκατοχοὶ τοῦ καθυστέρησαν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Πέραν. Ἐνας γέρον καὶ παλίμπαις σχεδόν, διηύθυνεν ἄλλοτε τὴν Κοινότητα, διότι ἔτσι τὸ ἠθέληεν ὁ πλουτοκράτης καὶ ἓνας ἀχαλίνωτος μειονέκτης ἀνεγράφῃ ὕστερον εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων, διὰ νὰ δείξῃ μόνον τὴν ἀνεπάρκειάν του, ὅπως ἀπεδείχθη μετέπειτα τοιοῦτος εἰς τὴν μητροπολιτικὴν του ἔδραν.

Ὁ ἅγιος Ἐλαίας ἐμεσουράνισεν εἰς τὸν θολωμένον αὐτὸν ὀρίζοντα: συνεδίβασε χαρκτηῖρας, παρέκαμψεν ἐγωῖστικὸς σκοπέλους, ἀπέδειξε διπλωματικὰ προσόντα, ἀλλ' εἶχεν ἐν ἐλάττωμα: δὲν ἤξευρε νὰ ἔρπη, νὰ κάμπη, νὰ πτήσῃ, ἰδίᾳ πρὸ ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ συμπεριφορὰ καὶ αἱ ἀπαιτήσεις ἦσαν ἀξίαι πτύσματος.

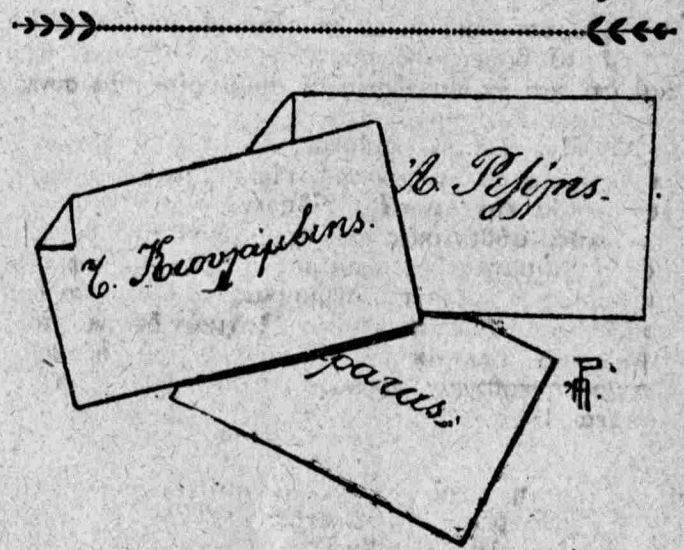
Καὶ εἰς βράβειον τῶν ἐπιδειχθέντων προσόντων του, τῷ ἐπέλαχε μία ἐπαρχία, καλλίστη βεβαίως καὶ ἀξία ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις

ἐκτιμήσεως, ἀλλ' ὄχι ἐκείνη, δι' ἣν θὰ ἠδυνάμην νὰ εἶπω ὅτι ἦτο δικαίωμά του.

Ἰπῆρξεν ἡ τιμωρία του, διὰ τὴν ἀντίστασιν τῆς αὐτοσυντηρησίας του καὶ ἡ ποινὴ του δι' ἓνα χαρακτήρα τίμιον καὶ ὄχι ἐξωνημένον καὶ δουλοπρεπῆ.

Ἐγκαρδίως εὐχομαι ἡ κοινότης Σταυροδρομίου νὰ μὴ ἐκτίσῃ τὰς ἀμαρτίας ταύτας τῶν ἄλλων, καὶ ὁ διάδοχος τοῦ πανιερ. ἁγίου Σαράντα-Ἐκκλησιῶν, φέρων κλάδον ἐλαίας εἰς τὰ εὐγενῆ τέκνα τῆς, νὰ φανῆ ἀντάξιος τοῦ προκατόχου του εἰς τὴν διακυβέρνησιν τῆς πρώτης ἐπισκοπῆς του. Θὰ εἶναι μία παρηγορία διὰ τὴν Κοινότητα καὶ μία ἱκανοποίησις διὰ τὸν εὐπαίδευτον καὶ χρηστοθήτη λευτήην, τὸν τόσῳ διὰ τὰ πνευματικὰ του προσόντα εὐνοηθέντα.

Ὁ Αὐτός.

Κοινοβουλευτικὰ ἐπισκεπτήρια

BYZANTINAI ΗΜΕΡΑ

Ἡ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἐμποροῦμεν τέλος πάντων νὰ διακηρύξωμεν ὅτι εἴμεθα τέλειοι συνταγματικοὶ πολῖται. Δὲν πρέπει νὰ λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν οὔτε τὰς πιέσεις τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων εἰς τὰς ἐπαρχίας, οὔτε τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀστυνόμου Τριβαλίου, οὔτε τὸν κατὰ τῶν χρωμάτων πόλεμον, οὔτε τὰ φλογερά καὶ πολεμικὰ ἄρθρα τῆς «Τανίν».

Ἡ Βουλὴ εἶνε ὁ καθρέπτης τοῦ ἔθνους. Καὶ εὐτυχῶς ἡ Βουλὴ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἔλαβεν συνταγματικὴν ὄψιν. Οἱ πατέρες τοῦ ἔθνους ὑβρίσθησαν μετὰ τὰς συνταγματικωτέρας τῶν ὕβρεων, οἱ ὑπουργοὶ ἐξεμάνησαν ὅταν ἤκουσαν τὰς ἀνηκούστους κατηγορίας καὶ ἐγένετο ὄχι μόνον χρῆσις τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ κατάχρησις, μεγαλειτέρα μάλιστα τῆς καταχρήσεως τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐβραφίου.

Τοιοῦτοτρόπως εἰσήλθομεν πλέον εἰς τὴν συνταγματικὴν τροχίαν καὶ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐκτροχιασθῶμεν, ἐκτὸς ἂν οἱ Βούλγαροι κομιτατζήδες ἐπεκτείνουν τὸ ἔργον τῶν ἐκτροχιάσεων καὶ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ.

Τὸ ὑπουργεῖον μάλιστα διεβεβαίωσε ἐπισήμως καὶ κατηγορηματικῶς, ὅτι πλήρης ἐλευθερία ἐπικρατεῖ ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ καὶ ὅτι ὁ καθεὶς εἶνε ἐλεύθερος νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλει.

Τὰς δηλώσεις ταύτας ἔχον ὑπ' ὄψει καὶ τὸ ὑγειονομείον μας, ἐσκέφθη ὅτι δεόν νὰ ἀφίση ἀνενόχλητον καὶ τὴν χολέραν νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ καθήκόν της.

Αἱ τελευταῖαι συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς ἀνέδειξαν τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν Ταλαὰτ βέην πρῶτης τάξεως συνταγματικὸν πολίτην. Τὰς φρασεολογίας του, λεπτὰς καὶ μεμετρομηνας, θὰ τὰς ἐξήλευε καὶ ὁ τελευταῖος τῶν πυροσβεστῶν. Λέγουσιν ὅμως ὅτι ὁ Ταλαὰτ βέης μετεχειρίσθη τὰς φράσεις πυροσβεστού, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἔχει τὴν

Από την τελευταίαν συνεδρίασιν των Προοδευτικῶν.

δύναμιν νὰ κατασβέσῃ πᾶσαν ἐν τῇ πολιτικῇ πύρ-
καϊάν!

Ἄφ' ἑτέρου αἱ ὕβρεις τοῦ ἱπουργοῦ τῶν ἐσωτε-
ρικῶν εἶχον καὶ τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματά των.

Ἄν αἱ πληροφορίες μας εἶνε ἀληθεῖς, ὁ κ. Σάλ-
τας ἐγένεν ἔξω φρενῶν ἅμα τῷ ἀκούσματι τῶν
ὑβρεων καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ τὴν ὀργὴν
τοῦ ὠμίλησεν ἐπὶ τέλους καὶ εἶπεν :

— Ἄϊπ! ἄϊπ, ἐφ' ἐνδηλερ!

Ἄϊ πρὸς συνεννόησιν μετὰ τοῦ Πατριαρχείου
μας καὶ τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας τάσεις
εὐρέως σχολιάζονται ἐν τοῖς διπλωματικοῖς κύκλοις
τῆς πόλεώς μας.

Συνιστῶμεν εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας Ἐκκλησια-
στικὰς ἀρχὰς ἵνα πᾶσα συνεννόησις δημοσιεύεται
τὴν ἐπιούσαν δι' ὅλων τῶν ἐφημερίδων, γίνεται δὲ
γνωστὴ ἢ συνεννόησις, διότι, ἄλλως, θὰ ὑποθέσῃ
τις οὐ ὑφίσταται μυστικῇ συνεννόησις, καὶ ἐν
συνταγματικῇ Κράτει πᾶσα μυστικῇ συνεννόησις
ἀπαγορεύεται.

Τὰ τουρκικὰ φύλλα μάλιστα ἰσχυρίζονται ὅτι
αἱ βάσεις τῆς συνεννοήσεως ἐτέθησαν ἤδη
καὶ ὅτι καὶ ἐν Μακεδονίᾳ αἱ συμμορίαὶ θὰ συνε-
ργασθῶσιν ἐν συνεννοήσει.

Δὲν εἶνε λοιπὸν καθόλου παράδοξον εἶν μετὰ
πενθήμερας ἀναγνώσεως εἰς χαρμίαν τουρκικὴν
ἐφημερίδα τὴν κατωτέρω εἶδησιν :

«Καθὰ αὐθεντικῶς πληροφοροῦμεθα, ὁ βούλγα-
ρος ἀρχικομητατζῆς ἀξιότιμος κ. Τσερνοπέεφ, πε-
ριφερόμενος μετὰ τῆς συμμορίας του εἰς τὰ ὄρη
τοῦ Μοναστηρίου, παρέθηκεν ἐξοχικὸν δεῖπνον πρὸς
τιμὴν τῶν Ἑλληνικῶν συμμοριῶν, κατὰ τὸ ὅποιον
θερμαὶ ἠγέρθησαν προπόσεις ὑπὲρ τελείας συνεν-
νοήσεως!»

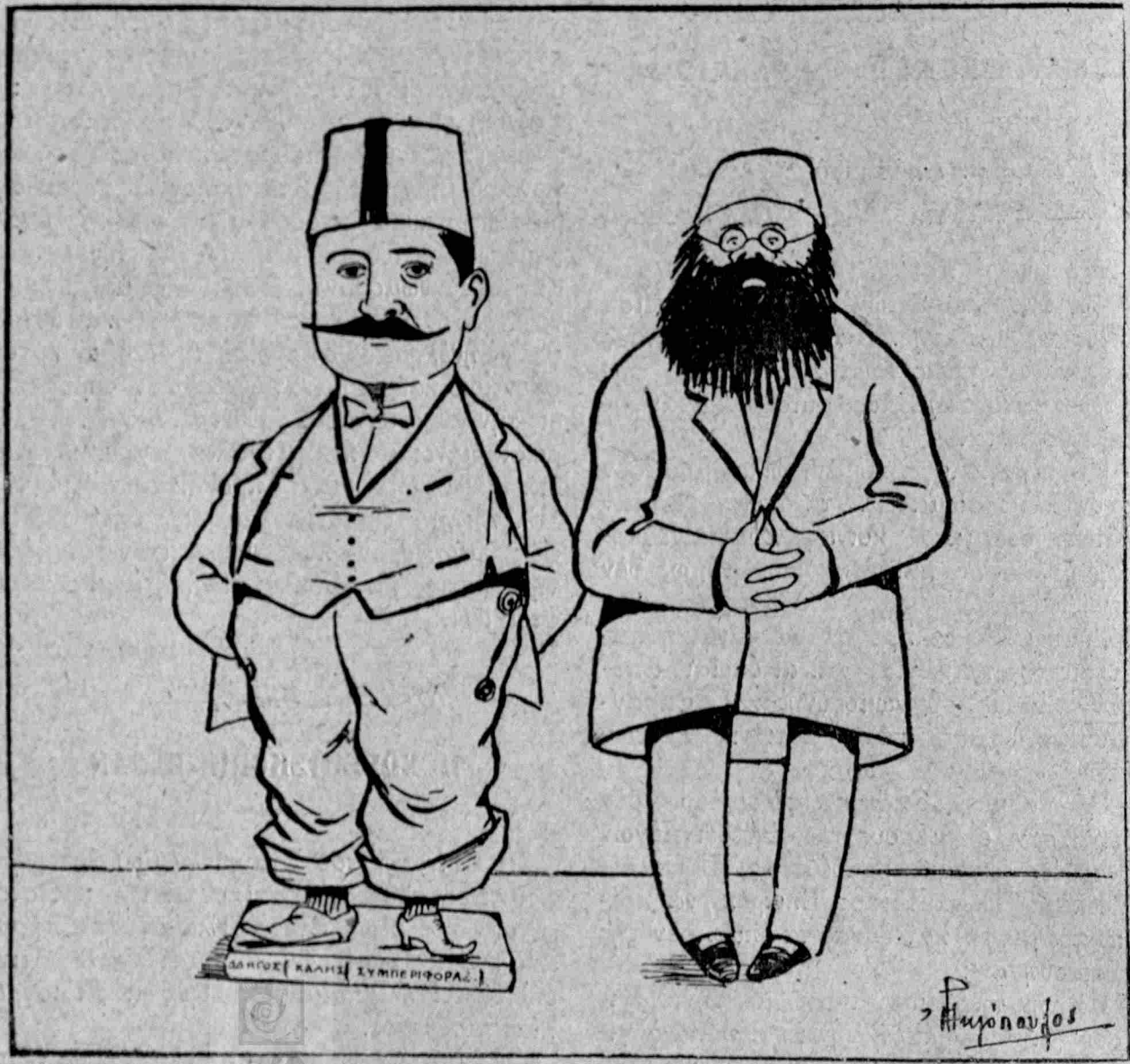
Ἀκόμη σχολιάζονται τὰ ἀποτελέσματα τοῦ
Βραβείου τῆς Ἀρετῆς, τὸ ὅποιον ἀπενεμή-
θη τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ
Φιλολογικοῦ Συλλόγου.

Εἴμεθα πλέον ἢ βέβαιοι ὅτι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Βρα-
βείου τοῦτου Μαυρογένης βέης ὄρισεν τὸ Βραβεῖον
τοῦτου, πεπεισμένος ὄν, ὅτι μετὰ τὴν δραπέτευσιν
τοῦ κ. Κατζηχρήστου οὐδεὶς ἐνάρετος ἐναπέμεινεν
ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ὅτι ἐπομένως τὸ χιλίό-
φραγκον γέρας θὰ ἐπεστρέφετο τῷ ἰδίῳ ἄδικτον.

Ἐκ δημοσιογραφικοῦ καθήκοντος, μετέβημεν
καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἐν λόγῳ τελετὴν καί,
ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς δημοσιεύσεις τοῦ «Ταχυδρό-
μου», ἐσηματίσαμεν τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ πλέον ἐνά-
ρετοι ἐν Κωνσταντινουπόλει εἶναι οἱ καθηγηταὶ τοῦ
Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου Κατζηχρήστου.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Λιμαράκης ἀνῆλ-
θε τὸ βῆμα καὶ ἀφοῦ ὑπνώτισεν τὸ πυκνὸν
ἀκροατήριόν του διὰ τῆς μακροσκελοῦς ἐκθέσεώς
του, ἀνέφερε κατόπιν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ Βραβείου,
τὸ ὅποιον διενεμήθη εἰς δύο ἴσα μέρη, καὶ τὸ μὲν
ἐν εἶλαβε τὸ «Ἄσυλον», τὸ δὲ ἕτερον μίᾳ ἐνάρετος
γυναίκα ἐν Χαλκηδόνι, τὴν ὁποίαν συνέστησεν ἡ
Μητρόπολις Χαλκηδόνος!

Δὲν θέλομεν νὰ θέσωμεν ἐν ἀμφιβολίᾳ τὰς συ-
στάσεις τῆς Μητροπόλεως Χαλκηδόνος,
διότι οἱ ἐν τῇ Μητροπόλει θὰ γνωρίζουν καλῶς
τὰς ἐναρέτους καὶ τὰς μὴ ἐναρέτους. Δικαίως
ἄρα ἀπενεμήθη τὸ Βραβεῖον. Δὲν εὐρίσκομεν ὅμως
δεδικαιολογημένην τὴν ἀπνομίην τοῦ Βραβείου καὶ
εἰς τὸ «Ἄσυλον», ὅπερ εἶναι σωματεῖον. Εἶναι δὲ
γνωστὸν, γνωστότατον, ὅτι εἶνα σωματεῖον δυνα-
τὸν νὰ ἦναι ἀγαθοεργόν, φιλόφρονον κτλ., οὐδέ-
ποτε ὅμως ἐνάρετον.

Οἱ ἐπιτιμηθέντες.

Ἡ ἀπνομίη τοῦ Βραβείου ἄρα ἐγένετο σκάν-
δαλον εἰς τὸν ἀνεπτυγμένον κόσμον, τόσον
διὰ τὸ «Ἄσυλον», ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐνάρετον τῆς
Χαλκηδόνος.

Διότι ὁ Μαυρογένης βέης ὄρισεν ῥητῶς καὶ σα-
φῶς ὅτι τὸ Βραβεῖον δεῖν νὰ ἀπενεμηθῇ εἰς πρό-
σωπον ζῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Διὰ νὰ ὑπάρχῃ δὲ Μητρόπολις ἐν Χαλκηδόνι, θὰ
εἶπῃ ὅτι ἡ Χαλκηδὼν εἶναι, ὅπως καὶ εἶναι, ἐπαρ-
χία, ἐπομένως παρεβιάσθη ἡ θέλησις τοῦ ἀγνο-
υμένου. Ἄρα ἡ ἀπνομίη τοῦ Βραβείου εἶναι σκαν-
δαλώδης, ἐπομένως καὶ ἄκυρος!

Τῆς στιγμῆς :
Καταγίνονται εἰς ἀριστοκρατικὴν συνανα-
στροφὴν νὰ ὑπνωτίσουν κυρίαν τινὰ εὐκό-
λως ὑπνωτιζομένην, ἀλλὰ καθίσταται ἀδύνατον.
Ὁ ὑπνωτιστὴς εὐρίσκειται εἰς δύσκολον θέσιν. Τό-
τε εἰς νεαρὸς κύριος ἐγείρεται καὶ λέγει εἰς τὸν
ὑπηρέτην :

— Πήγαινε, Γιάννη, εἰς τὸν κ. Λιμαράκη καὶ
παρεκάλεσέ τον ἐν μέρους μου νὰ σοῦ δώσῃ τὴν
ἐκθέσιν τοῦ Βραβείου τῆς Ἀρετῆς. Θὰ ὑπνωτίσω
τὴν κυρίαν!

ΤΟ ΚΟΛΥΒΡΙΟΝ

Καὶ εἰς διάλογος :
Διατί ἐδόθη τὸ ἥμισυ Βραβεῖον εἰς τὸ
«Ἄσυλον» ;
— Διότι δὲν εὔρεν ἄλλοῦ ἄσυλον...

Πρὸς ὑπουργὸν λεβέντην,
τὸν Ταλάτ-βεη-ἐφέντην.

Πάλε θυμωμένος εἶσαι, πάλε σὲ βρισίεξ ἔσοπῆς,
πρόσεχε νὰ μὴ σὲ φάγῃ καὶ κανένας ἰσιφῶς.
Κι' ἂν εἶσαι, βέη-ἐφέντη, δαχλιεὶ ναζίσης,
μπορεῖ σὰ τελευταία νὰ σ' ἀρνηθ' ὁ Βεζύρης.
Κι' ἂν ἐκ τῶν πρώτων εἶσαι τοῦ «Ἰτιχάτ-βέ-τερακῆ»,
μπορεῖ νὰ ζῆ καὶ ἄνευ σοῦ τὸ μινιστὲρ Χακῆ.
Αὐτὰ ἤκουσα νὰ λέγουν προχθὲς πολλοὶ σου φίλοι,
γιατὶ τὸν Τσανάκ καλελεὶ ὠνόμασες ρεζίλη.
Κι' ἀκόμη κἄτι ἄλλο ποῦ δὲν εἶχε τὸν τόπον του,
γιατὶ τάχα σοῦ ζήτησε ρουσαφέτια γιὰ τὸν κόπον του.
Ἄλλ' ὁποιοὺς θέλεις ἄλλοτε σωστά νὰ ἐξυβρίσης,
φρόντισε προτιήτερα αὐτοὺς σὺ νὰ γνωρίσης,
τὰς σχέσεις των, τὴν θέσιν των, τὰ ἰδιαίτερά των,
τοὺς διαφοροὺς συγγενεῖς, καὶ τὰ πεθερικά των.
Τότε θὰ δίνης τῆς βρισίεξ, κι' ἐκεῖνοι θὰ θυμῶνουν,
ἐνῷ τώρα μὲ αὐτὰς, τ' αὐτὰ των δὲν ἰδρώνουν.
Μήπως μποροῦσε τὸ αὐτὶ τοῦ Μπούσιου νὰ ἰδρώνη ;
τὸν ὕβρισες ὡς ἐγγαμον, ἐνῷ εἶναι γκαρσόνι.
Τώρα εἰς τὸν Ἰσμετ-Ἀρίφ ἐχάρισες γαμβρόν,
ἐνῷ δὲν εἶχε ἀδελφήν, κι' ἔμεινεν ἀπορῶν,
καὶ μόνος του ἐσάστισε γιὰ τοῦτο περισσόταρον.
καὶ δὲν ἐκακοκάρδισε γιὰ τ' ἄλλο τὸ χειρότερον.
Ἐσκέφθη ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἦναι κι' ἀπὸ λάθος,
ποῦ τὸν ὕβριζε ἵπουργός, καὶ ὄχι ἀπὸ πάθος.
Γιαγνίσι τὸν ὠνόμασες, δολανδιριτζῆ, ρεζίλη,
ὅπως βρισά γιὰ ἐγγαμον ἐδοσες σὲ δξαχλίη.
Ἄλλ' ἂν ποθῆς σὸ κομιτὲ νὰ μὴ φέρνης ἐμπόδια,
προσπάθησε νὰ λείψουνε τοιαῦτα ἐπεισόδια.

ΑἴΣΤΕΦΑΝΙΩΤΗΣ

Τὴν ἐβδομάδα ταύτην κυκλοφορεῖ τὸ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΠ' ΟΛΑ

ΤΙΜΑΤΑΙ 5 ΓΡ.—ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ ΓΡ. 3

Τὸ ἐπόμενον τεῦχος τοῦ «ΑΠ' ΟΛΑ» θὰ εἶναι διπλοῦν, μὲ ἀφθονίαν ἄρθρων, διηγημάτων, ποιη-
μάτων τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πρωτοχρονιάς. Ἔργα τῶν καλλιτέρων λογογράφων. Εἰκόνες ἐκλεκταὶ
καὶ ὠραῖαι. — Καὶ μία βελτίωσις: Τοῦ λοιποῦ τὸ «ΑΠ' ΟΛΑ» θὰ ἐκτυποῦται ἐπὶ λευκοῦ καὶ στιλπνοῦ
χάρτου, ἐπίτηδες ἐν Εὐρώπῃ παραγγελθέντος.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ: ΣΤΑΪΝ